

O UZATVORENÍ STABILIZAČNEJ A ASOCIAČNEJ DOHODY
MEDZI EURÓPSKYMÍ SPOLOČENSTVAMI A ICH
ČLENSKÝMI ŠTÁTMI NA JEDNEJ STRANE
A ALBÁNSKOU REPUBLIKOU NA STRANE DRUHEJ

**BELGICKÉHO KRÁĽOVSTVA,
ČESKÁ REPUBLIKA,
DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,
SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,
ESTÓNSKA REPUBLIKA,
GRÉCKA REPUBLIKA,
ŠPANIELSKÉ KRÁĽOVSTVO,
FRANCÚZSKA REPUBLIKA,
ÍRSKO,
TALIANSKA REPUBLIKA,
CYPERSKÁ REPUBLIKA,
LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,
LITOVSKÁ REPUBLIKA,
LUXEMBURSKÉ VEĽKOVODSTVO,
MAĎARSKÁ REPUBLIKA,
MALTSKÁ REPUBLIKA,
HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,
RAKÚSKA REPUBLIKA,
POĽSKÁ REPUBLIKA,
PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,
SLOVINSKÁ REPUBLIKA,
SLOVENSKÁ REPUBLIKA,
FÍNSKA REPUBLIKA,
ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO,
SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA,**

Zmluvné strany Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a Zmluvy o Európskej únii,

(ďalej len „členské štáty“) a

EURÓPSKE SPOLOČENSTVO, EURÓPSKE SPOLOČENSTVO PRE ATÓMOVÚ ENERGIU,

ďalej len „Spoločenstvo“,

na jednej strane a

ALBÁNSKA REPUBLIKA, ďalej len „Albánsko“,

na strane druhej,

BERÚC DO ÚVAHY silné väzby medzi zúčastnenými stranami a ich spoločné hodnoty, ako aj ich želanie tieto väzby posilniť a vytvoriť pevné a dlhodobé spojenectvo založené na vzájomnosti a spoločných záujmoch, ktoré by Albánsku umožnilo naďalej posilňovať a prehĺbovať vzťahy so Spoločenstvom a jeho členskými štátmi, ktoré už so Spoločenstvom nadviazalo na základe Dohody o obchode a obchodnej a hospodárskej spolupráci, uzavretej v roku 1992;

BERÚC DO ÚVAHY význam, ktorý má táto dohoda v rámci procesu stabilizácie a pridruženia krajín juhovýchodnej Európy pre vytvorenie a konsolidáciu stabilizovanej situácie v Európe, založenej na spolupráci, ktorej nosným pilierom je Európska únia, ako aj v rámci paktu stability;

BERÚC DO ÚVAHY predsavzatie zúčastnených strán všetkými prostriedkami prispieť k politickej, hospodárskej a inštitucionálnej stabilizácii v Albánsku a v tomto regióne prostredníctvom rozvoja občianskej spoločnosti a demokratizácie, budovania inštitúcií a reformy verejnej správy, regionálnej integrácie obchodu a zintenzívnenej hospodárskej spolupráce, ako aj spolupráce v širokej škále oblastí, najmä v okruhu spravodlivosti a vnútroštátnych záležitostí a posilnenia bezpečnosti v Albánsku a v tomto regióne;

BERÚC DO ÚVAHY predsavzatie zúčastnených strán posilniť slobody v oblasti politickej a hospodárskej ako podstatu tejto dohody, ako aj predsavzatie týchto strán dodržiavať ľudské práva a zásady právneho štátu, vrátane práv občanov, ktorí patria k národnostným menšinám, upevniť demokratické princípy prostredníctvom fungovania viacerých politických strán a slobodných a spravodlivých volieb;

BERÚC DO ÚVAHY úsilie zúčastnených strán v plnej miere uplatňovať všetky zásady a ustanovenia Charty OSN, OBSE, najmä záverečný akt Helsinskej konferencie, záverečné dokumenty konferencií vo Viedni a v Madride a Pakt stability pre juhovýchodnú Európu ako príspevok k regionálnej stabilite a spolupráci medzi štátmi tohto regiónu;

BERÚC DO ÚVAHY predsavzatie zúčastnených strán uplatňovať zásady trhového hospodárstva a ochotu Spoločenstva napomôcť hospodárskym reformám v Albánsku;

BERÚC DO ÚVAHY predsavzatie zúčastnených strán uplatňovať voľný obchod v súlade s právami a záväzkami vyplývajúcimi z ich členstva vo WTO;

BERÚC DO ÚVAHY želanie zúčastnených strán naďalej rozvíjať politický dialóg o dvojstranných záležitostiach i medzinárodných otázkach obojstranného záujmu, vrátane regionálnych aspektov, pri zohľadnení spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie;

BERÚC DO ÚVAHY predsavzatie zúčastnených strán bojovať proti organizovanému zločinu a posilniť spoluprácu v boji proti terorizmu na základe vyhlásenia vydaného na európskej konferencii 20. októbra 2001;

V PRESVEDČENÍ, že táto dohoda vytvorí nové podmienky pre hospodárske vzťahy medzi nimi, a najmä pre rozvoj obchodu a investícií ako kľúčových faktorov hospodárskej reštrukturalizácie a modernizácie;

SO ZRETELOM na zväzok Albánska k aproximácii svojich právnych predpisov vo významných odvetviach právnym predpisom Spoločenstva a k ich účinnej implementácii;

SO ZRETELOM na vôľu Spoločenstva poskytnúť významnú podporu implementácii reforiem a využiť na tento účel všetky dostupné nástroje spolupráce a technickej, finančnej a hospodárskej pomoci na komplexnom, predbežnom a viacročnom základe;

POTVRDZUJÚC, že ustanovenia tejto dohody, ktoré sa zakladajú na tretej časti, hlava IV Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, sú záväzné pre Spojené kráľovstvo a Írsko ako pre osobitné zúčastnené strany, a nie ako súčasť Európskeho spoločenstva, pokiaľ Spojené kráľovstvo alebo Írsko (podľa konkrétneho prípadu) Albánsku neoznámia, že preberajú záväzky ako súčasť Európskeho spoločenstva v súlade s protokolom o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je prílohou Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. To isté sa týka Dánska v súlade s protokolom o postavení Dánska, ktorý je prílohou uvedených zmlúv;

ODVOLÁVAJÚC SA na Záhrebský samit, na ktorom bola prijatá výzva na ďalšiu konsolidáciu vzťahov medzi štátmi, ktoré sa zapojili do procesu stabilizácie a pridruženía, a Európskou úniou, ako aj na zintenzívnenie regionálnej spolupráce;

ODVOLÁVAJÚC SA na skutočnosť, že na Solúnskom samite bol proces stabilizácie a pridruženia posilnený ako rámec politiky Európskej únie vo vzťahu ku krajinám západného Balkánu a zdôraznila sa na ňom perspektíva ich integrácie do Európskej únie na základe ich individuálneho pokroku v reformách a dosiahnutých výsledkov;

ODVOLÁVAJÚC SA na Memorandum o porozumení o uľahčení a liberalizácii obchodu, ktoré bolo podpísané v Bruseli 27. júna 2001 a ktorým sa Albánsko, ako aj iné štáty tohto regiónu, zaviazali k rokovaniam o systéme dvojstranných dohôd týkajúcich sa voľného obchodu, ktorými by sa zvýšila schopnosť tohto regiónu pritiahnúť investície, ako aj perspektíva na ich integráciu do svetového hospodárstva;

ODVOLÁVAJÚC SA na pripravenosť Európskej únie v čo najväčšej miere začleniť Albánsko do politického a hospodárskeho vývoja Európy a jeho štatút možného kandidátskeho štátu na členstvo v EÚ na základe Zmluvy o Európskej únii a splnenia kritérií, ktoré boli definované na zasadaní Európskej rady v júni 1993, ak bude táto dohoda úspešne implementovaná, najmä so zreteľom na regionálnu spoluprácu.

SA DOHODLI TAKTO:

ČLÁNOK 1

1. Týmto sa zakladá pridruženie medzi Spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Albánskom na strane druhej,
2. Cieľom tohto pridruženia je:
 - podporiť úsilie Albánska o posilnenie demokracie a právneho štátu;
 - prispieť k politickej, hospodárskej a inštitucionálnej stabilite v Albánsku, ako aj ku stabilizácii regiónu;
 - poskytnúť vhodný rámec politického dialógu, ktorý by umožnil rozvoj blízkych politických vzťahov medzi zúčastnenými stranami;
 - podporiť úsilie Albánska rozvinúť jeho hospodársku a medzinárodnú spoluprácu, a to aj aproximáciou jeho právnych predpisov právnym predpisom Spoločenstva;
 - podporiť úsilie Albánska pri dokončení transformácie na fungujúce trhovú hospodárstvo, podporiť harmonické hospodárske vzťahy a postupne vytvoriť medzi Spoločenstvom a Albánskom oblasť voľného obchodu;
 - podporovať regionálnu spoluprácu vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.

HLAVA I VŠEOBECNÉ ZÁSADY

ČLÁNOK 2

Rešpektovanie zásad demokracie a ľudských práv uvedených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a definovaných v Európskom dohovore o ľudských právach, v záverečnom akte Helsinskej konferencie a Parížskej charte novej Európy, dodržiavanie zásad medzinárodného práva a právneho štátu, ako aj zásad trhového hospodárstva, uvedených v dokumente Komisie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, týkajúcom sa hospodárskej spolupráce a vydanom na bonnskej konferencii, bude tvoriť podstatu domácej aj zahraničnej politiky zúčastnených strán a bude patriť ku kľúčovým prvkom tejto dohody.

ČLÁNOK 3

Mier medzi jednotlivými štátmi i v regióne, stabilita a rozvoj dobrých susedských vzťahov sú ústrednou myšlienkou procesu stabilizácie a pridruženia, na ktorý sa odvolávajú závery zo zasadania Rady Európskej únie, ktoré sa konalo 21. júna 1999. Uzatvorenie a implementácia tejto dohody spadajú do rámca záverov zo zasadania Rady Európskej únie z 29. apríla 1997 a zakladajú sa na výsledkoch, ktoré dosiahlo Albánsko.

ČLÁNOK 4

Albánsko sa zaväzuje pokračovať v spolupráci a podpore dobrých susedských vzťahov s inými štátmi v tejto oblasti vrátane vhodnej formy vzájomných ústupkov, pokiaľ ide o pohyb osôb, tovaru, kapitálu a služieb, ako aj pri rozvoji projektov spoločného záujmu, najmä takých, ktoré sa týkajú boja proti organizovanému zločinu, korupcii, praniu špinavých peňazí, ilegálnej migrácie a obchodovania, najmä s ľuďmi a nelegálnymi drogami. Tento záväzok je kľúčovým faktorom v rozvoji vzťahov a spolupráce medzi stranami, a tak prispieva k stabilite regiónu.

ČLÁNOK 5

Strany znovu potvrdzujú význam, ktorý prikladajú boju proti terorizmu a implementácii medzinárodných záväzkov v tejto oblasti.

ČLÁNOK 6

Pridruženie sa bude implementovať postupne a úplne sa uskutoční v prechodnom, maximálne desaťročnom období, ktoré bude rozdelené na dve nadväzujúce etapy.

Na tieto dve etapy sa nevzťahuje hlava IV, keďže v rámci uvedeného názvu je v nej pre ne stanovený osobitný harmonogram.

Rozdelenie na dve nadväzujúce etapy má za cieľ umožniť dôkladné strednodobé preskúmanie implementácie tejto dohody. Pokiaľ ide o *acquis*, v oblasti aproximácie práva a presadzovania právnych predpisov má Albánsko v prvej etape za úlohu sústrediť sa na základné prvky s osobitnými referenčnými bodmi, ako sa uvádza v hlave VI.

Asociačná a stabilizačná rada vytvorená na základe článku 116, bude pravidelne skúmať uplatňovanie tejto dohody a sledovať, ako Albánsko zavádza právnu, správnu, inštitucionálnu a hospodársku reformu so zreteľom na preambulu a v súlade so všeobecnými princípmi uvedenými v tejto dohode.

Prvá etapa sa začne po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody. Asociačná a stabilizačná rada v piatom roku po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody vyhodnotí pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo, a rozhodne, či bol tento pokrok dostačujúci na prechod do druhej etapy, ktorou sa dosiahne úplné pridruženie. Rozhodne aj o osobitných ustanoveniach, ktoré bude považovať za potrebné na riadenie druhej etapy.

ČLÁNOK 7

Táto dohoda bude úplne kompatibilná s príslušnými ustanoveniami Svetovej obchodnej organizácie, najmä s článkom XXIV Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT) z roku 1994 a článkom V Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS), a bude sa implementovať spôsobom, ktorý bude konzistentný s týmito ustanoveniami.

HLAVA II POLITICKÝ DIALÓG

ČLÁNOK 8

1. V kontexte tejto dohody sa naďalej bude rozvíjať politický dialóg medzi stranami. Bude sprevádzať a stabilizovať zblíženie medzi Európskou úniou a Albánskom a prispeje k vytvoreniu puta solidarity a nových druhov spolupráce medzi stranami.
2. Politický dialóg sa zameria najmä na podporu:
 - úplnej integrácie Albánska do spoločenstva demokratických štátov a jeho postupného zblíženia s Európskou úniou;
 - intenzívnejšieho zblížovania stanovísk zúčastnených strán k medzinárodným otázkam, a to aj prostredníctvom výmeny informácií podľa potreby, a najmä k tým otázkam, ktoré budú mať pravdepodobne závažné dôsledky pre obe strany;
 - regionálnej spolupráce a rozvoja susedských vzťahov;
 - spoločných názorov na bezpečnosť a stabilitu v Európe vrátane spolupráce v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje spoločná zahraničná a bezpečnostná politika Európskej únie.

3. Strany považujú šírenie zbraní hromadného ničenia a ich spôsob dodávania štátom i neštátnym subjektom za jednu z najväčších hrozieb medzinárodnej stability a bezpečnosti. Z tohto dôvodu sa strany dohodli na spolupráci a spoločnom úsilí pri zastavení šírenia zbraní hromadného ničenia a ich dodávok, a to na základe úplného súladu s implementáciou svojich súčasných záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd o odzbrojení a nešírení zbraní, ako aj zmlúv a iných príslušných medzinárodných záväzkov. Strany sa dohodli, že toto ustanovenie tvorí základ tejto dohody a je súčasťou sprievodného politického dialógu, ktorým sa tento základ stabilizuje.

Strany sa ďalej dohodli na spolupráci a spoločnom úsilí pri zastavení šírenia zbraní hromadného ničenia a ich dodávok, a to prostredníctvom:

- prípadných krokov na podpísanie, ratifikáciu alebo pristúpenie a úplnú implementáciu všetkých ďalších príslušných medzinárodných nástrojov;
- zavedenia efektívneho systému vnútroštátnych kontrol vývozu, kontrol vývozu a tranzitu tovaru súvisiaceho so zbraňami hromadného ničenia vrátane kontrol konečného použitia technológií na dvojaký účel, a ktorý bude obsahovať účinné sankcie za porušenia kontrol vývozu.

Politický dialóg o týchto otázkach sa bude môcť uskutočniť na regionálnom základe.

ČLÁNOK 9

1. Politický dialóg bude prebiehať v rámci Stabilizačnej a asociačnej rady, ktorá bude niesť celkovú zodpovednosť za všetky otázky, ktoré jej strany budú chcieť predložiť.

2. Na žiadosť strán bude môcť politický dialóg prebiehať aj týmito spôsobmi:
- podľa potreby stretnutiami vedúcich pracovníkov zastupujúcich Albánsko na jednej strane a predsedníctvo Rady Európskej únie a Komisiu na strane druhej;
 - úplným využívaním diplomatických kontaktov medzi stranami vrátane vhodných kontaktov v tretích štátoch a v rámci Organizácie Spojených národov, OBSE, Rady Európy a iných medzinárodných fór;
 - iných prostriedkov, ktoré môžu prispieť k stabilizácii, rozvoju a zintenzívneniu tohto dialógu.

ČLÁNOK 10

Politický dialóg na parlamentnej úrovni sa uskutoční v rámci parlamentného Asociačného a stabilizačného výboru vytvoreného na základe článku 122.

ČLÁNOK 11

Politický dialóg sa môže viesť v mnohostrannom rámci a ako regionálny dialóg s účasťou ďalších štátov danej oblasti.

HLAVA III REGIONÁLNA SPOLUPRÁCA

ČLÁNOK 12

V súlade so svojím odhodlaním prispievať k medzinárodnému a regionálnemu mieru, stabilite a k rozvoju dobrých susedských vzťahov bude Albánsko aktívne podporovať regionálnu spoluprácu. Rozvojové programy pomoci Spoločenstva môžu prostredníctvom programov technickej pomoci podporiť projekty regionálneho alebo cezhraničného charakteru.

Ak bude Albánsko plánovať posilniť svoju spoluprácu s niektorým zo štátov uvedených v článkoch 13, 14 a 15, bude o tom formou konzultácií informovať Spoločenstvo a jeho členské štáty, a to podľa ustanovení uvedených v hlave X.

Albánsko preskúma súčasné dvojstranné dohody so všetkými príslušnými štátmi alebo uzavrie nové tak, aby sa zabezpečil ich súlad so zásadami uvedenými v Memorande o porozumení o uľahčení a liberalizácii obchodu, ktoré bolo podpísané v Bruseli 27. júna 2001.

ČLÁNOK 13

Spolupráca s ostatnými krajinami, ktoré podpísali Stabilizačnú a asociačnú dohodu

Po podpise tejto zmluvy Albánsko začne rokovania so štátmi, ktoré už podpísali Stabilizačnú a asociačnú dohodu, s cieľom uzavrieť bilaterálne dohovory o regionálnej spolupráci na rozšírenie spolupráce medzi príslušnými štátmi.

Základnými prvkami týchto dohovorov sú:

- politický dialóg;
- v súlade s príslušnými ustanoveniami Svetovej obchodnej organizácie vytvorenie oblasti voľného obchodu medzi oboma stranami;
- vzájomné ústupky v oblasti pohybu pracovníkov, usadenia sa, poskytovania služieb, bežných platieb a pohybu kapitálu, ako aj iných politík týkajúcich sa pohybu osôb na úrovni, ktorá zodpovedá úrovni tejto dohody;
- ustanovenia o spolupráci v iných oblastiach bez ohľadu na to, či sa na ne vzťahuje táto dohoda, najmä v oblasti justičnej spolupráce a vnútorných záležitostí.

Tieto dohovory obsahujú podľa potreby ustanovenia potrebné na vytvorenie potrebných inštitucionálnych mechanizmov.

Tieto dohovory sa uzavrujú do dvoch rokov po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody. Pripravenosť Albánska uzavrieť takéto dohovory je podmienkou ďalšieho rozvoja vzťahov medzi Albánskom a Európskou úniou.

Albánsko začne podobné rokovania s ostatnými štátmi regiónu, keď tieto štáty podpíšu Stabilizačnú a asociačnú dohodu.

ČLÁNOK 14

Spolupráca s inými štátmi zahrnutými do procesu stabilizácie a pridruženía

Albánsko bude v rámci regionálnej spolupráce spolupracovať s ďalšími štátmi zahrnutými do procesu stabilizácie a pridruženía v niektorých alebo vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, najmä v oblastiach spoločného záujmu. Táto spolupráca je v súlade so zásadami a cieľmi tejto dohody.

ČLÁNOK 15

Spolupráca s krajinami kandidujúcimi na vstup do Európskej únie

1. Albánsko môže podporovať svoju spoluprácu a uzavrieť dohovor o regionálnej spolupráci s ktorýmkoľvek štátom kandidujúcim na vstup do Európskej únie, a to v ktorejkoľvek oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda. Cieľom takéhoto dohovoru by malo byť postupne približovať dvojstranné vzťahy medzi Albánskom a týmto štátom k príslušným vzťahom medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a týmto štátom.

2. Albánsko začne rokovania s Tureckom, s perspektívou uzavrieť pre obe strany výhodnú dohodu, na ktorej základe sa v súlade s článkom XXIV Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT) vytvorí oblasť voľného obchodu medzi oboma štátmi a v súlade s článkom V Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS) sa uplatní liberalizácia usadenia sa a poskytovania služieb v druhom štáte na úrovni zodpovedajúcej tejto dohode.

Tieto rokovania sa začnú čo najskôr s perspektívou uzavrieť uvedenú dohodu pred koncom prechodného obdobia uvedeného v článku 16 ods. 1.

HLAVA IV VOLNÝ POHYB TOVARU

ČLÁNOK 16

1. Spoločenstvo a Albánsko postupne, v období maximálne desiatich rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody, v súlade s ustanoveniami Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT) z roku 1994 a pravidlami WTO vytvoria oblasť voľného obchodu. Zohľadnia pritom ďalej uvedené špecifické požiadavky.
2. V obchode medzi oboma stranami sa bude uplatňovať klasifikácia tovaru podľa kombinovanej nomenklatúry tovaru.
3. Pri každom výrobku sa za základné clo, na ktoré sa bude uplatňovať následné zníženie uvedené v tejto dohode, bude považovať clo, ktoré sa uplatňovalo erga omnes v deň predchádzajúci podpisu tejto dohody.
4. Znížené clo, ktoré má Albánsko uplatňovať vo výške uvedenej v tejto dohode, sa zaokrúhli na celé číslice podľa bežných matematických pravidiel. Z tohto dôvodu sa všetky čísla, ktoré majú za desatinnou čiarkou hodnotu nižšiu ako 50, zaokrúhlia smerom nadol na najbližšie celé číslo a všetky čísla, ktoré majú za desatinnou čiarkou hodnotu vyššiu ako 50, sa zaokrúhlia smerom nahor.

5. Ak sa po uzavretí tejto dohody uplatňujú znížené clá na základe erga omnes, najmä znížené clá stanovené na základe rokovaní WTO, tieto znížené clá odo dňa, keď sa začnú uplatňovať, nahradia základné clá uvedené v odseku 3.
6. Spoločenstvo a Albánsko si vzájomne oznámia výšku svojho základného cla.

KAPITOLA I PRIEMYSELNÉ VÝROBKY

ČLÁNOK 17

1. Ustanovenia uvedené v tejto kapitole sa uplatňujú na výrobky s pôvodom v Spoločenstve alebo v Albánsku, ktoré sú uvedené v kapitolách 25 až 97 kombinovanej nomenklatúry, s výnimkou výrobkov uvedených v Dohode o poľnohospodárstve (GATT 1994), príloha I, ods. 1, bod (ii). ods. I, (ii) Dohody o poľnohospodárstve (GATT 1994).
2. Pri obchode zúčastnených strán s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, sa bude uplatňovať súlad s ustanoveniami uvedenej zmluvy.

ČLÁNOK 18

1. Clá pri dovoze výrobkov s pôvodom v Albánsku sa zrušia, keď táto dohoda nadobudne platnosť.
2. Množstvom obmedzenia na dovoz do Spoločenstva a opatrenia s podobným účinkom sa so zreteľom na výrobky s pôvodom v Albánsku zrušia v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 19

1. Clá na tovar s pôvodom v Spoločenstve, iný ako tovar uvedený v prílohe I, sa zrušia pri jeho dovoze do Albánska po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody.
2. Clá na tovar s pôvodom v Spoločenstve, ktorý je uvedený v prílohe I a ktorý sa dováža do Albánska, sa postupne znížia v súlade s týmto harmonogramom:
 - v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody sa dovozné clo zníži na 80 % základného cla
 - januára roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody sa dovozné clo zníži na 60 % základného cla

- januára druhého roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody sa dovozné clo zníži na 40 % základného cla
 - januára tretieho roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody sa dovozné clo zníži na 20 % základného cla
 - januára štvrtého roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody sa dovozné clo zníži na 10 % základného cla
 - januára piateho roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa zvyšné dovozné clá zrušia.
3. Množstvom obmedzenia na dovoz tovaru s pôvodom v Spoločenstve do Albánska a opatrenia s podobným účinkom sa zrušia v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody.

Článok 20

Spoločenstvo a Albánsko po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody zrušia vo vzájomnom obchodovaní všetky poplatky, ktoré majú účinok zodpovedajúci dovoznému clu.

ČLÁNOK 21

1. Spoločenstvo a Albánsko zrušia po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody všetky vývozné clá a poplatky, ktoré majú zodpovedajúci účinok.
2. Spoločenstvo a Albánsko po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody vo vzájomnom obchodovaní zrušia všetky množstvové obmedzenia pri vývoze, ako aj opatrenia, ktoré majú zodpovedajúci účinok.

ČLÁNOK 22

Albánsko vyhlasuje, že v prípade, ak to umožní celková hospodárska situácia a situácia v príslušnom hospodárskom odvetví, je pripravené znížiť svoje clá pri obchodovaní so Spoločenstvom rýchlejšie, ako sa uvádza v článku 19.

Stabilizačná a asociačná rada v tejto veci uskutoční analýzu a vydá príslušné odporúčania.

ČLÁNOK 23

V protokole 1 sa stanovujú opatrenia uplatniteľné na výrobky zo železa a ocele, uvedené v kapitolách 72 a 73 kombinovanej nomenklatúry.

KAPITOLA II

POLNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

ČLÁNOK 2

Vymedzenie pojmov

1. Ustanovenia tejto kapitoly sa uplatňujú v obchode s poľnohospodárskymi výrobkami a produktmi rybného hospodárstva s pôvodom v Spoločenstve alebo v Albánsku.
2. Termín „poľnohospodárske výrobky a produkty rybného hospodárstva“ označuje výrobky uvedené v kapitolách 1 až 24 kombinovanej nomenklatúry a výrobky uvedené v prílohe I, ods. 1, bod (ii) Dohody o poľnohospodárstve (GATT, 1994).
3. Táto definícia zahŕňa ryby a produkty rybného hospodárstva, na ktoré sa vzťahuje kapitola 3, položky 1604 a 1605 a podpoložky 0511 91, 2301 20 00 a 1902 20 10.

ČLÁNOK 25

V protokole 2 sú stanovené obchodné opatrenia týkajúce sa spracovaných poľnohospodárskych výrobkov, ktoré sú v ňom uvedené.

ČLÁNOK 26

1. Spoločenstvo odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zruší všetky množstvové obmedzenia a opatrenia s podobným účinkom, týkajúce sa dovozu poľnohospodárskych výrobkov a produktov rybného hospodárstva s pôvodom v Albánsku.
2. Albánsko odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zruší všetky množstvové obmedzenia a opatrenia s podobným účinkom, týkajúce sa dovozu poľnohospodárskych výrobkov a produktov rybného hospodárstva s pôvodom v Spoločenstve.

ČLÁNOK 27

Poľnohospodárske výrobky

1. Spoločenstvo odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zruší clá a poplatky s podobným účinkom, stanovené na dovoz poľnohospodárskych výrobkov s pôvodom v Albánsku, iných ako výrobkov uvedených v položkách 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 a 2204 kombinovanej nomenklatúry.

Pokiaľ ide o výrobky uvedené v kapitolách 7 a 8 kombinovanej nomenklatúry, pri ktorých Spoločný colný sadzobník umožňuje uplatňovanie cla ad valorem a osobitného cla, zrušenie sa týka iba časti cla stanoveného ad valorem.

2. Odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody bude Spoločenstvo, v limite ročnej colnej kvóty 1000 ton, uplatňovať bezcolný dovoz výrobkov s pôvodom v Albánsku, ktoré sú uvedené v položkách 1701 a 1702 kombinovanej nomenklatúry.
3. V deň nadobudnutia platnosti tejto dohody Albánsko:
 - a) zruší clá na dovoz určitých poľnohospodárskych výrobkov s pôvodom v Spoločenstve, ktoré sú uvedené v prílohe II a);
 - b) postupne zníži clá na dovoz určitých poľnohospodárskych výrobkov s pôvodom v Spoločenstve, ktoré sú uvedené v prílohe II b) v súlade s časovým rozvrhom pre každý výrobok v tejto prílohe;
 - c) v limite colnej kvóty, uvedenom pre príslušné výrobky, zruší clá na dovoz určitých poľnohospodárskych výrobkov s pôvodom v Spoločenstve, ktoré sú uvedené v prílohe II c).
4. V protokole 3 sú stanovené opatrenia týkajúce sa vína a liehovín, ktoré sú v ňom uvedené.

ČLÁNOK 28

Produkty rybného hospodárstva

1. V deň nadobudnutia platnosti tejto dohody Spoločenstvo zruší všetky clá na ryby a produkty rybného hospodárstva s pôvodom v Albánsku, iné ako sú uvedené v prílohe III. Na produkty uvedené v prílohe III sa vzťahujú ustanovenia uvedené v tejto prílohe.
2. Odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody Albánsko neuplatňuje nijaké clá alebo nevyberá poplatky s podobným účinkom ako clá na ryby a produkty rybného hospodárstva s pôvodom v Spoločenstve.

ČLÁNOK 29

So zreteľom na objem obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami a produktmi rybného hospodárstva medzi zúčastnenými stranami, na ich osobitné záujmy, na pravidlá spoločných politík Spoločenstva a politík Albánska, týkajúcich sa poľnohospodárstva a rybného hospodárstva, význam poľnohospodárstva a rybného hospodárstva v hospodárstve Albánska a dôsledkov multilaterálnych obchodných rokovaní v rámci WTO, Spoločenstvo a Albánsko najneskôr do šiestich rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody prostredníctvom Stabilizačnej a asociačnej rady riadne a na základe vhodnej reciprocity preskúmajú všetky jednotlivé výrobky a možnosti poskytnúť si navzájom ďalšie úľavy s cieľom implementovať intenzívnejšiu liberalizáciu obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami a produktmi rybného hospodárstva.

ČLÁNOK 30

Ustanovenia uvedené v tejto kapitole nemajú nijaké dôsledky na jednostranné uplatňovanie výhodnejších opatrení jednej zo zúčastnených strán.

ČLÁNOK 31

Bez zreteľa na iné ustanovenia tejto dohody, najmä článkov 38 a 43, a berúc do úvahy osobitné záujmy trhu s poľnohospodárskymi výrobkami a produktmi rybného hospodárstva, v prípade, ak dovoz výrobkov, ktoré majú pôvod v jednej zo strán a na ktoré sa vzťahujú úľavy podľa článkov 25, 27 a 28, spôsobí vážne narušenie trhov alebo ich vlastných regulačných mechanizmov druhej strany, obe strany začnú ihneď konzultácie, aby našli vhodné riešenie. Kým sa takého riešenie nájde, dotknutá strana môže prijať vhodné opatrenia, ktoré považuje za potrebné.

KAPITOLA III SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 32

Ustanovenia uvedené v tejto kapitole uplatňujú zúčastnené strany v obchode so všetkými výrobkami okrem tých, na ktoré sa vzťahujú iné ustanovenia tejto kapitoly alebo ustanovenia v protokoloch 1, 2 a 3.

ČLÁNOK 33

Zmrazenie ciel a množstvových obmedzení

1. Odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody sa v obchode medzi Spoločenstvom a Albánskom nezavedú nové clá na dovoz a vývoz alebo poplatky s podobným účinkom ani sa jestvujúce poplatky nezvýšia.
2. Odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody sa v obchode medzi Spoločenstvom a Albánskom nezavedú nové množstvové obmedzenia na dovoz a vývoz alebo opatrenia s podobným účinkom ani sa jestvujúce obmedzenia nesprísnia.
3. Bez zreteľa na úľavy poskytnuté podľa článku 26 ustanovenia odsekov 1 a 2 tohto článku nijako neobmedzia uplatňovanie vlastnej poľnohospodárskej politiky v Albánsku a v Spoločenstve alebo prijatie opatrení v rámci tejto politiky tak, aby nemali dosah na režim dovozu, uvedený v prílohách II a III.

ČLÁNOK 34

Zákaz fiškálnej diskriminácie

1. Strany nezavedú, alebo prípadne zrušia, akékoľvek opatrenia alebo postupy interného fiškálneho charakteru, ktorých dôsledkom je priama alebo nepriama diskriminácia výrobkov jednej strany voči podobným výrobkom s pôvodom na území druhej strany.

2. Výrobky vyvezené na územie jednej zo strán nemôžu využiť refundáciu vnútroštátnych nepriamych daní prevyšujúcich výšku nepriamych daní, ktorými sú zdanené.

ČLÁNOK 35

Ustanovenia týkajúce sa zrušenia dovozného cla sa budú týkať aj cla fiškálneho charakteru.

ČLÁNOK 36

Colné únie, oblasti voľného obchodu, cezhraničné opatrenia

1. Táto dohoda nevyklučuje zachovanie alebo zriadenie colných únií, oblastí voľného obchodu alebo opatrenia pre pohraničný obchod, ak sa nimi nemenia obchodné opatrenia uvedené v tejto dohode.
2. V prechodných obdobiach uvedených v článku 19 táto dohoda nebude mať dosah na implementáciu špecifických preferenčných opatrení, ktorými sa riadi pohyb tovaru a ktoré buď boli ustanovené v pohraničných dohodách už uzavretých medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a Albánskom, alebo vyplývajú z dvojstranných opatrení špecifikovaných v hlave III, ktoré Albánsko prijalo, aby podporilo regionálny obchod.

3. V stabilizačnej a asociačnej rade sa konajú konzultácie medzi stranami, týkajúce sa dohôd uvedených v odsekoch 1 a 2 a, ak to bude potrebné, aj najvýznamnejších otázok týkajúcich sa obchodných politík strán voči tretím štátom. Najmä v prípade, ak tretí štát pristúpi do Spoločenstva, sa tieto konzultácie konajú s cieľom zabezpečiť zohľadnenie v tejto dohode uvedených záujmov oboch strán, Spoločenstva i Albánska.

ČLÁNOK 37 Dumping a subvencie

1. Nijaké z ustanovení tejto dohody nezabráni žiadnej zo strán pri prijatí ochranné opatrenia v súlade s odsekom 2 tohto článku a článku 38.
2. Ak jedna zo strán zistí v obchode s druhou stranou dumping alebo vyrovnávacie subvencie, táto strana môže v súlade s Dohodou WTO o implementácii článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 a Dohodou WTO o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach prijať vo svojich príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch vhodné opatrenia proti takémuto postupu.

ČLÁNOK 38

Všeobecná ochranná doložka

1. Ustanovenia článku XIX Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT) z roku 1994 a Dohody WTO o ochrannej doložke sa uplatňujú medzi stranami.
2. Ak sa výrobok jednej strany dováža na územie druhej strany v takýchto zvýšených množstvách a podmienkach, ktoré vyvolajú alebo hrozia vznikom:
 - vážnej ujmy výrobnému odvetviu v danej krajine, ktoré vyrába podobné produkty alebo výrobky, ktoré im priamo konkurujú na území strany, ktorá tieto výrobky dováža, alebo
 - vážneho narušenia niektorého odvetvia hospodárstva, alebo ťažkosťami, ktoré by mohli spôsobiť výrazné zhoršenie hospodárskej situácie v regióne strany, ktorá výrobky dováža,

dovážajúca strana môže prijať vhodné opatrenia v súlade s podmienkami a postupmi uvedenými v tomto článku.

3. Obojstranné ochranné opatrenia zamerané na dovoz z druhej strany nebudú prísnejšie, ako je potrebné na nápravu vzniknutých problémov, a v bežnom prípade by mali pozostávať z pozastavenia ďalšieho znižovania cla za príslušný výrobok, stanoveného na základe tejto dohody, alebo zvyšovania cla za tento výrobok až do maximálnej výšky, ktorá zodpovedá výške podľa doložky najvyšších výhod a vzťahuje sa na rovnaký výrobok. Tieto opatrenia obsahujú jednoznačné kroky, ktoré vedú k ich zrušeniu najneskôr na konci stanoveného obdobia a neuplatňujú sa dlhšie ako jeden rok. Vo veľmi výnimočnej situácii možno prijať opatrenia na celkovo maximálne tri roky. Na dovoz výrobku, na ktorý sa už najmenej tri roky od skončenia opatrenia vzťahovalo takéto opatrenie, sa neuplatňuje obojstranné ochranné opatrenie.
4. V prípadoch osobitne uvedených v tomto článku, Spoločenstvo alebo Albánsko, podľa konkrétneho prípadu, pred prijatím v ňom uvedených opatrení alebo v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje odsek 5 písm. b), čo najskôr poskytnú Stabilizačnej a asociačnej rade príslušné informácie, aby bolo možné dospieť k riešeniu prijateľnému pre obe strany.
5. Pri implementácii uvedených odsekov sa uplatnia tieto ustanovenia:
 - a) Problémy, ktoré vzniknú zo situácie uvedenej v tomto článku, sa predložia na preskúmanie Stabilizačnej a asociačnej rade, ktorá môže prijať akékoľvek opatrenia potrebné na ich odstránenie.

Ak Stabilizačná a asociačná rada alebo vyvážajúca strana neprijali rozhodnutie na odstránenie problémov alebo do 30 dní odo dňa, keď bola táto záležitosť predložená Stabilizačnej a asociačnej rade, sa nedosiahne nijaké uspokojivé riešenie, dovážajúca strana môže v súlade s týmto článkom prijať vhodné opatrenia na nápravu tejto situácie. Pri voľbe ochranných opatrení sa musia uprednostniť tie, ktorými sa čo najmenej narúša pôsobenie opatrení stanovených v tejto dohode. Na základe ochranných opatrení, ktoré sa uplatňujú v súlade s článkom XIX GATT a Dohody WTO o ochrane, sa zachová stupeň preferencie, stanovený v tejto dohode.

- b) Ak výnimočná a kritická situácia vyžadujúca okamžitý zásah neumožní preskúmanie, prípadne informovanie vopred, príslušná strana môže, v situáciách osobitne uvedených v tomto článku, ihneď uplatniť predbežné opatrenia potrebné na riešenie situácie a ihneď o nich informuje druhú stranu.

Ochranné opatrenia sa ihneď oznámia Stabilizačnej a asociačnej rade a budú predmetom pravidelných konzultácií v rámci tohto orgánu, najmä s cieľom stanoviť časový plán na ich zrušenie, len čo to situácia dovolí.

6. Ak Spoločenstvo alebo Albánsko zavedú s cieľom rýchlo získať informácie o vývoji situácie v obchode správne konanie na dovoz výrobkov, ktoré by mohli viesť k problémom uvedeným v tomto článku, informujú o tom druhú stranu.

ČLÁNOK 39 Doložka o nedostatku

1. Ak súlad s ustanoveniami tejto hlavy vedie ku:
 - a) kritickému nedostatku alebo nebezpečenstvu vzniku kritického nedostatku potravín alebo výrobkov, ktoré majú pre vyvážajúcu stranu základný význam; alebo
 - b) opätovnému vývozu do tretieho štátu výrobku, na vývoz ktorého sú vo vyvážajúcej strane v platnosti množstvové obmedzenia, vývozné clá alebo opatrenia či poplatky, ktoré majú rovnaký účinok, a ak uvedená situácia vyvážajúcej strane spôsobuje alebo pravdepodobne spôsobí závažné problémy,táto strana môže prijať vhodné opatrenia v súlade s podmienkami a postupmi uvedenými v tomto článku.
2. Pri voľbe opatrení sa musia uprednostniť tie, ktorými sa čo najmenej narúša pôsobenie opatrení stanovených v tejto dohode. Tieto opatrenia sa neuplatňujú spôsobom, ktorý by za tých istých podmienok viedol k svojvoľnej a neopodstatnenej diskriminácii, alebo ktorý by vyvolal skryté obmedzenia obchodu, a budú ukončené, keď si ich už situácia nebude vyžadovať.

3. Pred prijatím opatrení uvedených v odseku 1 alebo čo najskôr v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje odsek 4, Spoločenstvo alebo prípadne Albánsko poskytnú Stabilizačnej a asociačnej rade príslušné informácie, aby bolo možné dospieť k riešeniu prijateľnému pre obe strany. V rámci Stabilizačnej a asociačnej rady sa strany môžu dohodnúť na akýchkoľvek iných prostriedkoch potrebných na odstránenie problémov. Ak sa do tridsiatich dní vo veci predloženej Stabilizačnej a asociačnej rade nedosiahne dohoda, vyvážajúca strana môže na vývoz príslušného výrobku uplatniť opatrenia v súlade s týmto článkom.
4. Ak výnimočná a kritická situácia vyžadujúca okamžitý zásah neumožní preskúmanie, prípadne informovanie vopred, Spoločenstvo alebo Albánsko, podľa toho, o ktorú stranu ide, môže ihneď uplatniť preventívne opatrenia potrebné na riešenie situácie a ihneď o nich informuje druhú stranu.
5. Akékoľvek opatrenia uplatňované podľa tohto článku sa ihneď oznámia Stabilizačnej a asociačnej rade a budú predmetom pravidelných konzultácií v rámci tohto orgánu, najmä s cieľom stanoviť časový plán na ich zrušenie, len čo to situácia dovolí.

ČLÁNOK 40 Štátne monopoly

Albánsko postupne štátne monopoly prispôsobí obchodnému charakteru tak, aby sa zabezpečilo, že na konci štvrtého roka po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody nebude medzi štátnymi príslušníkmi členských štátov a Albánska existovať nijaká diskriminácia v podmienkach, za ktorých sa tovar získava a obchoduje sa s ním. Asociačná a stabilizačná rada je informovaná o opatreniach prijatých na dosiahnutie tohto cieľa.

ČLÁNOK 41

Ak nie je v tejto dohode uvedené inak, v protokole 4 sa stanovujú pravidlá pôvodu na uplatňovanie ustanovení tejto dohody.

ČLÁNOK 42

Prípustné obmedzenia

Táto dohoda nevylučuje zákazy alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo tovaru v tranzite, ktoré sú oprávnené na základe zásad morálky, verejnej politiky alebo bezpečnosti, ochrany zdravia a života ľudí, zvierat a rastlín; ochrany kultúrneho dedičstva s umeleckou, historickou alebo archeologickou hodnotou alebo ochrany duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva či pravidiel týkajúcich sa zlata a striebra. Tieto zákazy a obmedzenia sa však nestanú prostriedkami svojoľnej diskriminácie alebo skrytých obmedzení obchodu medzi stranami.

ČLÁNOK 43

1. Strany sa dohodli, že na implementáciu a kontrolu preferenčného zaobchádzania získaného na základe tejto hlavy je potrebná administratívna spolupráca a zdôrazňujú svoje odhodlanie bojovať proti nedostatkom a podvodom v colnej oblasti a záležitostiach, ktoré s ňou súvisia.
2. Ak zúčastnená strana na základe objektívnej informácie zistila odmietnutie administratívnej spolupráce a (alebo) nedostatky alebo podvody súvisiace s touto hlavou, príslušná strana môže dočasne v súlade s týmto článkom zastaviť príslušné preferenčné zaobchádzanie s príslušným(-i) výrobkom(-ami).

3. Na účely tohto článku sa za odmietnutie administratívnej spolupráce považuje inter alia:

- a) opakované odmietnutie dodržiavať záväzky overovať štatút pôvodu príslušného(-ých) výrobku(-ov);
- b) opakované odmietnutie alebo nenáležité oneskorenie získania a oznámenia výsledkov následného overenia dôkazu o pôvode výrobku;
- c) opakované odmietnutie alebo nenáležité oneskorenie pri získaní povolenia na misie administratívnej spolupráce pri overovaní pravosti dokumentov alebo presnosti informácií týkajúcich sa získania príslušného preferenčného zaobchádzania.

Na účely tohto článku sa môžu konštatovať nedostatky alebo podvod, inter alia, ak bez uspokojivého vysvetlenia nastane rýchly nárast dovozu tovaru nad zvyčajnú úroveň produkcie a vývozných kapacít druhej strany, s ktorým bude súvisieť objektívna informácia o nedostatkoch alebo podvode.

4. Dočasné pozastavenie sa uplatní za týchto podmienok:
- a) Strana, ktorá na základe objektívnej informácie zistila neposkytnutie administratívnej spolupráce a (alebo) nedostatky alebo podvody, svoje zistenie bez neopodstatneného oneskorenia oznámi Stabilizačnému a asociačnému výboru spolu s objektívnou informáciou a začne s ním konzultácie na základe všetkých príslušných informácií a objektívnych zistení s cieľom dosiahnuť riešenie prijateľné pre obe strany.
 - b) Ak strany začali konzultácie so Stabilizačným a asociačným výborom a nedohodli sa na prijateľnom riešení do troch mesiacov po oznámení, dotknutá strana môže dočasne pozastaviť príslušné preferenčné zaobchádzanie pre príslušný(-é) výrobok(-ky). Dočasné pozastavenie sa bez neopodstatneného oneskorenia oznámi Stabilizačnému a asociačnému výboru.
 - c) Dočasné pozastavenie podľa tohto článku sa obmedzí na nevyhnutnú mieru tak, aby chránilo finančné záujmy dotknutej strany. Ich trvanie nepresiahne šesť mesiacov a táto lehota môže byť predĺžená. Dočasné pozastavenia sa Stabilizačnému a asociačnému výboru oznámia okamžite po ich prijatí. Budú predmetom pravidelných konzultácií v Asociačnom a stabilizačnom výbore, najmä s cieľom ukončiť ich čo najskôr, keď už podmienky na ich uplatnenie neexistujú.

5. Zároveň s oznámením Asociačnému a stabilizačnému výboru podľa odseku 4 písm. a) by dotknutá strana mala v úradnom vestníku uverejniť oznámenie vývozcom. V oznámení vývozcom by sa malo uviesť, že pokiaľ ide o príslušný výrobok, na základe objektívnej informácie sa zistilo odmietnutie poskytnúť administratívnu spoluprácu a (alebo) nedostatky alebo podvody.

ČLÁNOK 44

Ak príslušné orgány urobia pri riadnom uplatňovaní preferenčného systému pri dovoze chyby, najmä pri uplatňovaní ustanovení protokolu 4, ktorý sa týka definície pojmu „výrobkov s pôvodom v určitej krajine“ a metód administratívnej spolupráce, ak by sa v dôsledku tejto chyby uplatňovali nesprávne dovozné clá, strana, ktorá by znášala ich dôsledky, môže požiadať Stabilizačnú a asociačnú radu, aby preskúmala možnosti prijať vhodné opatrenia s cieľom napraviť túto situáciu.

ČLÁNOK 45

Uplatňovaním tejto dohody nie je dotknuté uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva na Kanárskych ostrovoch.

HLAVA V

POHYB PRACOVNÍKOV, USADENIE SA, POSKYTOVANIE SLUŽIEB, KAPITÁL

KAPITOLA I

POHYB PRACOVNÍKOV

ČLÁNOK 46

1. S výhradou podmienok a úpravy v jednotlivých členských štátoch:
 - zaobchádzanie s pracovníkmi, ktorí sú albánskymi štátnymi príslušníkmi a ktorí sú legálne zamestnaní na území členského štátu, nebude mať v porovnaní so štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu v otázkach pracovných podmienok, odmeňovania alebo prepúšťania nijaké prejavy diskriminácie na základe štátnej príslušnosti;
 - partner a deti pracovníka legálne zamestnaného na území členského štátu, ktorí majú na tomto území legálne bydlisko, s výnimkou sezónnych pracovníkov a pracovníkov, ktorí prišli v rámci dvojstranných dohôd podľa článku 47, ak v týchto dohodách nie je uvedené inak, majú v období trvania pracovného povolenia pracovníka prístup na trh práce príslušného členského štátu.

2. Albánsko podľa podmienok a úpravy v tejto krajine bude spôsobom uvedeným v odseku 1 zaobchádzať s pracovníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu a sú na území Albánska legálne zamestnaní, ako aj s ich partnermi a deťmi, ktorí majú v tejto krajine legálne bydlisko.

ČLÁNOK 47

1. So zreteľom na situáciu na trhu práce členských štátov a s výhradou ich právnych predpisov, ako aj s ohľadom na súlad s pravidlami v oblasti mobility pracovníkov platnými v členských štátoch:
 - doterajšie úľavy pri prístupe albánskych pracovníkov k zamestnaniu, ktoré členské štáty uplatňovali podľa dvojstranných dohôd, by sa mali zachovať a prípadne rozšíriť;
 - ostatné členské štáty preskúmajú možnosť uzavrieť podobné dohody.

2. Asociačná a stabilizačná rada preskúma možnosť ich ďalšieho rozšírenia vrátane úľav pri prístupe k odbornému vzdelávaniu, v súlade s pravidlami a postupmi platnými v členských štátoch a zo zreteľom na situáciu na trhoch práce členských štátov a Spoločenstva.

ČLÁNOK 48

1. Budú stanovené pravidlá koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia pre pracovníkov, ktorí sú albánskymi štátnymi príslušníkmi a ktorí sú legálne zamestnaní na území členského štátu, ako aj pre ich rodinných príslušníkov, ktorí v ňom majú legálne bydlisko. Rozhodnutím Stabilizačnej a asociačnej rady, ktoré by nemalo mať vplyv na nijaké práva alebo povinnosti vyplývajúce z dvojstranných dohôd v prípade, ak je v týchto dohodách stanovené výhodnejšie zaobchádzanie, sa na tento účel zavádzajú tieto ustanovenia:
 - všetky obdobia poistenia, zamestnania alebo bydliska, ktoré títo pracovníci dosiahli v rozličných členských štátoch, sa zrátajú na účel dôchodkov a rent z dôvodu veku, invalidity a úmrtia a na účely zdravotnej starostlivosti o týchto pracovníkov a ich rodinných príslušníkov;
 - všetky dôchodky alebo renty z dôvodu veku, úmrtia, pracovného úrazu alebo choroby z povolania, alebo z nej vyplývajúcej invalidity, s výnimkou nepríspevkových dávok, bude možné previesť výmenným kurzom štátu alebo štátov, ktorý(-é) ich vypláca(-jú);
 - uvedení pracovníci budú poberať rodinné dávky na svojich rodinných príslušníkov, ako je uvedené vyššie;
2. Albánsko poskytne pracovníkom, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu a sú legálne zamestnaní na území Albánska, ako aj ich rodinným príslušníkom, ktorí majú na jeho území legálne bydlisko, podobné zaobchádzanie, ako je uvedené v druhej a tretej zarážke odseku 1.

KAPITOLA II USADENIE SA

ČLÁNOK 49

Na účely tejto dohody:

- a) „Spoločnosť Spoločenstva“ alebo „albánska spoločnosť“ znamená spoločnosť, ktorá je založená v súlade so zákonmi členského štátu alebo Albánska a ktorá má svoje registrované sídlo alebo ústrednú správu, alebo hlavné pôsobisko podnikania na území Spoločenstva alebo Albánska.

Ak však má spoločnosť založená podľa právnych predpisov členského štátu alebo Albánska iba svoje registrované sídlo na území Spoločenstva alebo Albánska, táto spoločnosť bude považovaná za spoločnosť Spoločenstva alebo za albánsku spoločnosť, ak jej pôsobenie vykazuje skutočné a dlhodobé prepojenie s hospodárstvom členských štátov alebo Albánska;

- b) „Dcérska spoločnosť“ spoločnosti je spoločnosť, ktorú táto spoločnosť účinne riadi;

- c) „Organizačná zložka“ spoločnosti znamená sídlo podniku, ktoré nemá právnu subjektivitu a je natrvalo vysunuté ako vedľajšie pracovisko materskej spoločnosti, má svoje vedenie a je materiálne vybavené na rokovania s tretími stranami tak, aby tieto strany, hoci vedia, že nevyhnutne existuje právne prepojenie na materskú spoločnosť, ktorej vrcholný manažment je v zahraničí, nemuseli priamo rokovať s touto materskou spoločnosťou, ale aby mohli vybaviť obchodné záležitosti v sídle, ktoré je vedľajším pracoviskom;
- d) „Usadenie sa“ znamená:
- (i) pokiaľ ide o štátnych príslušníkov, právo začať hospodársku činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba a založiť podniky, najmä spoločnosti, ktoré účinne riadia. Samostatná zárobková činnosť a obchodné činnosti, ktoré vykonávajú štátni príslušníci, nezahŕňajú hľadanie alebo prijatie zamestnania na trhu práce a nezakladajú právo na prístup na trh práce inej strany. Ustanovenia tejto kapitoly sa netýkajú tých, ktorí výlučne nevykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť;
 - (ii) pokiaľ ide o Spoločenstvo alebo albánske spoločnosti, právo začať hospodársku činnosť prostredníctvom založenia dcérskych spoločností a pobočiek v Albánsku alebo v Spoločenstve;
- e) „Pôsobenie“ znamená vykonávanie hospodárskej činnosti;
- f) „Hospodárska činnosť“ v zásade zahŕňa výrobnú a obchodnú činnosť, ako aj výkon povolania a činnosť remeselníkov;

- g) „Príslušník Spoločenstva“ a „štátny príslušník Albánska“ znamená v oboch prípadoch fyzickú osobu, ktorá je štátnym príslušníkom jedného z členských štátov alebo Albánska;
- h) So zreteľom na medzinárodnú námornú dopravu vrátane kombinovanej prepravy, pri ktorej sa časť realizuje na mori, štátni príslušníci členských štátov alebo Albánska, ktorí sa usadili mimo Spoločenstva alebo Albánska, a lodné prepravné spoločnosti, ktoré majú sídlo mimo Spoločenstva alebo Albánska, a riadia ich štátni príslušníci členských štátov alebo Albánska, takisto budú môcť využívať ustanovenia tejto kapitoly a kapitoly III, ak sú ich plavidlá v súlade s právnymi predpismi príslušného členského štátu alebo Albánska registrované v tomto členskom štáte alebo v Albánsku;
- (i) Pojem „finančné služby“ znamená činnosť opísanú v prílohe IV. Stabilizačná a asociačná rada môže pôsobnosť tejto prílohy rozšíriť.

ČLÁNOK 50

1. Albánsko uľahčí spoločnostiam Spoločenstva a jeho príslušníkom pôsobenie na svojom území. Na tento účel pri nadobudnutí platnosti tejto dohody poskytne:
 - (i) pri usadení sa spoločností Spoločenstva zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako zaobchádzanie s vlastnými spoločnosťami alebo spoločnosťami z tretích štátov, podľa toho, ktoré je výhodnejšie, a;

- (ii) pri pôsobení dcérskych spoločností a pobočiek spoločností Spoločenstva v Albánsku, ak sa tam usadili, zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako zaobchádzanie so svojimi vlastnými spoločnosťami a pobočkami alebo s akoukoľvek dcérskou spoločnosťou alebo pobočkou spoločnosti z tretieho štátu, podľa toho, čo je výhodnejšie.
2. Strany neprijmú nijaké nové nariadenia alebo opatrenia, ktorými by sa zaviedla diskriminácia v porovnaní s vlastnými spoločnosťami, pokiaľ ide o usadenie sa spoločností Spoločenstva alebo Albánska na ich území alebo so zreteľom na ich pôsobenie, ak sa tam usadili.
3. Spoločenstvo a jeho členské štáty odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody poskytnú:
- (i) pri usadení sa albánskych spoločností zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako zaobchádzanie, ktoré členské štáty poskytujú svojim vlastným spoločnostiam alebo spoločnostiam z tretích štátov, podľa toho, ktoré je výhodnejšie;
 - (ii) pri pôsobení dcérskych spoločností a pobočiek albánskych spoločností, ak sa usadili na ich území, zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako zaobchádzanie, ktoré členské štáty poskytujú svojim vlastným spoločnostiam a pobočkám alebo akejkoľvek dcérskej spoločnosti, alebo pobočky spoločnosti z tretieho štátu, podľa toho, čo je výhodnejšie.
4. Päť rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody Stabilizačná a asociačná rada určí úpravy na rozšírenie uvedených ustanovení týkajúcich sa usadenia príslušníkov oboch strán a začiatku ich hospodárskej činnosti ako samostatne zárobkovo činných osôb.

5. Bez zreteľa na ustanovenia tohto článku:
- a) odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody budú mať dcérske spoločnosti Spoločenstva právo využívať a prenajímať si v Albánsku nehnuteľnosti;
 - b) dcérske spoločnosti a pobočky spoločností Spoločenstva budú mať takisto právo nadobudnúť a využívať vlastnícke práva na nehnuteľnosti ako albánske spoločnosti, a pokiaľ ide o verejný majetok/majetok všeobecného záujmu, budú mať rovnaké práva ako albánske spoločnosti, ak sú tieto práva potrebné na hospodársku činnosť, pre ktorú sa usadili, okrem prírodných zdrojov, poľnohospodárskej pôdy, lesov a lesnej pôdy. Sedem rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody Stabilizačná a asociačná rada určí pre nezahrnuté oblasti úpravy rozšírenie práv podľa tohto odseku.

ČLÁNOK 51

1. S výhradou ustanovení článku 50 a s výnimkou finančných služieb definovaných v prílohe IV môže každá strana regulovať usadenie sa a pôsobenie spoločností a štátnych príslušníkov na svojom území, pokiaľ táto regulácia neznamená diskrimináciu spoločností a štátnych príslušníkov druhej strany voči vlastným spoločnostiam a príslušníkom.

2. Bez zreteľa na akékoľvek iné ustanovenia tejto dohody, nemožno nijakej strane zabrániť v oblasti finančných služieb prijať opatrenia z dôvodu opatrnosti vrátane ochrany investorov, vkladateľov, poisťníkov alebo osôb, voči ktorým má poskytovateľ finančných služieb povinnosti fiduciára, alebo aby sa zabezpečila stabilita finančného systému. Takéto opatrenia sa nebudú využívať ako prostriedok na neplnenie záväzkov niektorou zo strán tejto dohody.
3. Nič v tejto dohode sa nebude vysvetľovať tak, že sa žiada, aby strana zverejnila informácie týkajúce sa záležitostí a účtov jednotlivých zákazníkov alebo iné dôverné informácie o majetku alebo vlastníctve verejnoprávnych subjektov.

ČLÁNOK 52

1. Bez zreteľa na Multilaterálnu dohodu o zriadení spoločného európskeho vzdušného priestoru (ECAA) sa ustanovenia tejto kapitoly nebudú uplatňovať na služby leteckej dopravy, služby dopravy po vnútrozemských vodných cestách a služby námornej kabotáže.
2. Stabilizačná a asociačná rada môže poskytnúť odporúčania na zlepšenie usadenia sa a pôsobenia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje odsek 1.

ČLÁNOK 53

1. Ustanovenia článkov 50 a 51 nebránia tomu, aby strana pokiaľ ide o finančné služby, z dôvodov opatrnosti uplatňovala osobitné pravidlá týkajúce sa usadenia sa a pôsobenia pobočiek spoločností druhej strany, ktoré neboli založené podľa jej právnych predpisov, na jej území. Tieto pravidlá sú oprávnené vzhľadom na právne alebo technické rozdiely medzi týmito pobočkami a pobočkami spoločností založených podľa právnych predpisov tejto strany.
2. Rozdiel v zaobchádzaní nepresiahne mieru, ktorá je nevyhnutne potrebná v dôsledku týchto právnych alebo technických rozdielov, alebo, pokiaľ ide o finančné služby, z dôvodu opatrnosti.

ČLÁNOK 54

Aby sa príslušníkom Spoločenstva a albánskym štátnym príslušníkom uľahčilo začať a vykonávať regulovaný výkon povolania v Albánsku a v Spoločenstve, Stabilizačná a asociačná rada preskúma, ktoré kroky sú potrebné na vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií. Na tento účel môže prijať potrebné opatrenia.

ČLÁNOK 55

1. Spoločnosť Spoločenstva usadená na území Albánska alebo albánska spoločnosť usadená na území Spoločenstva bude oprávnená zamestnať alebo prostredníctvom svojich dcérskych spoločností alebo pobočiek prijať do zamestnania na území Albánska alebo Spoločenstva v súlade s právnymi predpismi platnými v krajine, kde sa táto spoločnosť usadila, zamestnancov, ktorí sú príslušníkmi Spoločenstva alebo albánskymi štátnymi príslušníkmi, ak sú títo zamestnanci kľúčoví podľa definície v odseku 2 a ak sú zamestnaní výlučne v spoločnostiach, dcérskych spoločnostiach a pobočkách. Povolenia bydliska a pracovné povolenia týchto zamestnancov budú platné iba počas obdobia zamestnanosti.
2. Kľúčoví zamestnanci týchto spoločností, ďalej len „organizácie“, sú „prelození v rámci spoločností“ podľa definície v bode c) v uvedených kategóriách, ak je táto organizácia právnickou osobou a ak uvedené osoby v nej boli zamestnané alebo boli jej spoločníkmi (inými ako väčšinoví vlastníci) aspoň počas jedného roka pred týmto preložením:
 - a) pracovníci vo vedúcich funkciách v organizácii, ktorú priamo riadi jej manažment a v ktorej celkový dohľad alebo riadenie vykonáva najmä správna rada alebo dozorná rada akcionárov spoločnosti alebo rovnocenný orgán vrátane:
 - riadenia spoločnosti alebo jej oddelenia alebo sekcie;
 - dohľadu nad prácou a kontroly práce iných pracovníkov v oblasti dohľadu, manažmentu a odborných pracovníkov;

- osobnej zodpovednosti za zamestnávanie a prepúšťanie alebo s právomocou odporučiť zamestnanie, prepustenie alebo prijať iné rozhodnutia v personálnej oblasti;
 - b) pracovníci organizácie, ktorí majú mimoriadne znalosti nevyhnutné pre fungovanie spoločnosti, výskumné zariadenie, techniku alebo manažment. Hodnotenie takýchto znalostí, okrem znalostí, ktoré sú pre spoločnosť špecifické, môže obsahovať vysokú úroveň odbornosti viazanú na druh práce alebo obchodnej činnosti, ktorá si vyžaduje vedomosti technického charakteru vrátane osvedčenej príslušnosti k profesijnému združeniu;
 - c) zamestnanec, ktorý je „preložený v rámci spoločnosti“, je definovaný ako fyzická osoba, ktorá pracuje v tejto spoločnosti na území jednej zo strán a ktorá je na vykonávanie zárobkovej činnosti dočasne preložená na územie druhej strany; príslušná organizácia musí mať svoje hlavné sídlo na území strany a preloženie sa musí uskutočniť do sídla (pobočka, dcérska spoločnosť) tejto organizácie, ktorá na území druhej strany skutočne vykonáva rovnakú hospodársku činnosť.
3. Vstup na územie a dočasná prítomnosť príslušníkov Spoločenstva alebo albánskych štátnych príslušníkov na území Spoločenstva alebo Albánska budú povolené, ak títo zástupcovia spoločností pracujú vo vedúcich funkciách týchto spoločností definovaných v odseku 2 písm. a) a zodpovedajú za založenie dcérskej spoločnosti alebo pobočky albánskej spoločnosti v Spoločenstve alebo za založenie dcérskej spoločnosti alebo pobočky spoločnosti Spoločenstva v Albánsku, ak
- títo zástupcovia nie sú zapojení do priameho predaja alebo poskytovania služieb a
 - spoločnosť má svoje hlavné sídlo mimo Spoločenstva alebo Albánska a nemá iného zástupcu, administratívne priestory, pobočku alebo dcérsku spoločnosť v danom členskom štáte alebo v Albánsku.

ČLÁNOK 56

Počas prvých piatich rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody môže Albánsko prechodne zaviesť opatrenia, ktoré sa odchyľia od ustanovení tejto kapitoly, pokiaľ ide o usadenie sa spoločností Spoločenstva jeho príslušníkov, a to vo výrobných odvetviach, ktoré:

- sú v procese reštrukturalizácie alebo musia riešiť závažné problémy, najmä ak sú tieto problémy spojené s vážnymi sociálnymi problémami v Albánsku, alebo
- riešia stratu alebo dramatické zníženie celkového podielu na trhu, ktorý mali albánske spoločnosti alebo štátni príslušníci v danom sektore alebo výrobnom odvetví v Albánsku, alebo
- sú výrobnými odvetviami, ktoré sú v Albánsku nové.

Tieto opatrenia:

- (i) sa prestanú uplatňovať najneskôr sedem rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody,
- (ii) budú primerané a potrebné na nápravu situácie a
- (iii) nebudú znamenať diskrimináciu týkajúcu sa činností spoločností Spoločenstva alebo jeho príslušníkov, ktorí sa už usadili v Albánsku v období zavedenia príslušného opatrenia, v porovnaní s albánskymi spoločnosťami alebo štátnymi príslušníkmi.

Pri tvorbe návrhu a uplatňovaní takýchto opatrení Albánsko v každom možnom prípade poskytne preferenčné zaobchádzanie spoločnostiam Spoločenstva a jeho príslušníkom. V nijakom prípade toto zaobchádzanie nebude menej výhodné ako zaobchádzanie so spoločnosťami alebo štátnymi príslušníkmi z iného, tretieho štátu. Pred prijatím týchto opatrení bude Albánsko konzultovať so Stabilizačným a asociačným výborom a tieto opatrenia nenadobudnú účinnosť skôr ako po jednomesačnom období po oznámení konkrétnych opatrení, ktoré Albánsko zavedie, Stabilizačnej a asociačnej rade. Výnimku bude tvoriť prípad, ak si hrozba nenapraviteľných škôd naliehavo vyžiada prijatie opatrení.

V tomto prípade bude Albánsko konzultovať so Stabilizačnou a asociačnou radou ihneď po prijatí týchto opatrení. Po uplynutí piatich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody môže Albánsko zaviesť alebo ponechať v platnosti tieto opatrenia iba s povolením Stabilizačnej a asociačnej rady a v podmienkach, ktoré táto rada určí.

KAPITOLA III POSKYTOVANIE SLUŽIEB

ČLÁNOK 57

1. Strany sa v súlade s uvedenými ustanoveniami zaväzujú prijať potrebné kroky, ktorými sa umožní postupne zaviesť poskytovanie služieb spoločnosťami Spoločenstva alebo albánskymi spoločnosťami, alebo príslušníkmi, ktorí sa usadili na území inej strany, ako je tá, ktorej príslušníkom je osoba, ktorej sú služby určené.

2. V rámci procesu liberalizácie, uvedeného v odseku 1, strany povolia dočasný pohyb fyzickým osobám, ktoré poskytujú služby alebo sú zamestnancami poskytovateľa služieb ako kľúčoví zamestnanci podľa definície v článku 55 vrátane fyzických osôb, ktoré sú zástupcami spoločnosti Spoločenstva alebo albánskej spoločnosti, alebo ich príslušníka a požiadajú o dočasný vstup s cieľom rokovať o obchode so službami alebo o dohodách o obchode so službami pre poskytovateľa služieb, ak títo zástupcovia nie sú zainteresovaní na priamom obchodovaní s verejnosťou alebo poskytovaní služieb pre vlastné potreby.
3. Päť rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody Stabilizačná a asociačná rada prijme opatrenia potrebné na postupné uplatňovanie ustanovení odseku 1. Zohľadní sa pokrok, ktorý strany dosiahli pri aproximácii svojich právnych predpisov.

ČLÁNOK 58

1. Strany neprijmú nijaké opatrenia alebo postupy, na ktorých základe sa výrazne obmedzia podmienky poskytovania služieb príslušníkmi alebo spoločnosťami Spoločenstva alebo albánskymi štátnymi príslušníkmi, alebo spoločnosťami usadenými na území inej strany, ako je tá, ktorej príslušníkom je osoba, ktorej sú služby určené, ak sa tieto podmienky porovnajú so situáciou, aká bola v deň predchádzajúci dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody.
2. Ak sa jedna zo strán domnieva, že opatrenia, ktoré zaviedla druhá strana odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, vytvárajú situáciu, v ktorej sú podstatne prísnejšie obmedzenia, pokiaľ ide poskytovanie služieb, v porovnaní so situáciou, aká bola v deň predchádzajúci dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody, táto strana môže požiadať druhú stranu o začatie konzultácií.

ČLÁNOK 59

So zreteľom na poskytovanie dopravných služieb medzi Spoločenstvom a Albánskom sa budú uplatňovať tieto ustanovenia:

1. So zreteľom na vnútrozemskú dopravu sú v protokole 5 stanovené pravidlá, ktoré sa uplatňujú vo vzťahu medzi oboma stranami, najmä aby sa zabezpečila neobmedzená cestná tranzitná doprava na území Albánska a Spoločenstva ako celku, účinné uplatňovanie zásady nediskriminácie a postupnej harmonizácie právnych a dopravných predpisov Albánska s rovnakými predpismi Spoločenstva.
2. So zreteľom na medzinárodnú námornú dopravu sa strany zaväzujú účinne uplatňovať zásadu neobmedzeného prístupu na trh a k doprave na obchodnom základe a rešpektovať medzinárodné a európske záväzky v oblasti noriem bezpečnosti a životného prostredia.

Strany potvrdzujú svoj záväzok vybudovať prostredie slobodnej hospodárskej súťaže ako základ medzinárodnej námornej dopravy.

3. Pri uplatňovaní zásad podľa odseku 2:
 - a) strany do dvojstranných dohôd s tretími štátmi, ktoré uzavrú v budúcnosti, nezavedú ustanovenia o deľbe nákladu;
 - b) strany po nadobudnutí platnosti tejto dohody zrušia všetky jednostranné opatrenia a administratívne, technické a iné prekážky, ktoré by mohli mať obmedzujúce alebo diskriminačné účinky na slobodné poskytovanie služieb v medzinárodnej námornej doprave;

- c) každá strana zabezpečí, že nebude, inter alia, zaobchádzať s loďami, ktoré prevádzkujú príslušníci alebo spoločnosti druhej strany, menej výhodne ako zaobchádza s loďami vlastnej strany, pokiaľ ide o prístup k prístavom otvoreným pre medzinárodný obchod, využívanie infraštruktúry a pomocných námorných služieb v prístavoch, ani pokiaľ ide o príslušné poplatky a colné vybavenie, ani pridelovanie lôžok a využívanie zariadení na nakladanie a vykladanie.
4. S cieľom zabezpečiť koordinovaný vývoj a postupnú liberalizáciu dopravy medzi stranami, prispôsobené obchodným požiadavkám oboch strán, podmienky prístupu na trh leteckej dopravy druhej strany sa upravujú osobitnými opatreniami, na ktorých sa obe strany dohodnú.
5. Pred uzavretím dohody uvedenej v odseku 4 strany neprijmú nijaké opatrenia alebo neurobia nijaké kroky a nezavedú nijaké postupy, ktoré by znamenali ešte prísnejšie obmedzenia alebo väčšiu diskrimináciu ako v situácii, aká bola pred dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody.
6. Albánsko prispôsobí svoje právne predpisy vrátane administratívnych, technických a iných pravidiel, právnym predpisom Spoločenstva pre oblasť leteckej, námornej a vnútrozemskej dopravy, ak to poslúži cieľom liberalizácie, umožneniu prístupu na trh druhej strany a uľahčí prepravu cestujúcich a tovaru.
7. Zároveň so všeobecným pokrokom v dosahovaní týchto cieľov Stabilizačná a asociačná rada preskúma spôsob vytvorenia podmienok potrebných na zdokonalenie slobodného poskytovania služieb v oblasti leteckej a vnútrozemskej dopravy.

KAPITOLA IV BEŽNÉ PLATBY A POHYB KAPITÁLU

Článok 60

Strany sa v súlade s ustanoveniami článku VIII dohody Medzinárodného menového fondu zaväzujú povoliť akékoľvek platby a prevody platobnej bilancie na bežný účet medzi Spoločenstvom a Albánskom.

Článok 61

1. So zreteľom na prevody platobnej bilancie na kapitálový a finančný účet odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody strany zabezpečia slobodný pohyb kapitálu, určený na priame investície do spoločností, ktoré vznikli v súlade s právnymi predpismi hostiteľskej krajiny, a na investície v súlade s ustanoveniami kapitoly II, hlava V, ako aj na likvidáciu a repatriáciu týchto investícií a všetkých ziskov, ktoré z nich vznikli.
2. So zreteľom na prevody platobnej bilancie na kapitálový a finančný účet, odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody strany zabezpečia slobodný pohyb kapitálu určeného na úvery na obchodné transakcie alebo na poskytovanie služieb, na ktorých sa zúčastňuje osoba alebo spoločnosť s bydliskom alebo sídlom na území jednej zo strán, a na finančné pôžičky a úvery so splatnosťou dlhšou ako jeden rok.

Odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody Albánsko povolí štátnym príslušníkom členských štátov Európskej únie na základe neobmedzeného a účelného využívania jej právneho rámca a postupov nadobúdanie nehnuteľností v Albánsku, s výnimkou obmedzení uvedených v harmonograme osobitných záväzkov Albánska v rámci Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS). Počas siedmich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody Albánsko postupne prispôsobí svoje právne predpisy týkajúce sa nadobúdania nehnuteľností v Albánsku príslušníkmi členských štátov Európskej únie, aby pre nich zabezpečilo zaobchádzanie, ktoré nie je nevýhodnejšie ako s albánskymi štátnymi príslušníkmi. Päť rokov po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody Stabilizačná a asociačná rada preskúma úpravy na postupné odstránenie týchto obmedzení.

Strany takisto od piateho roku po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody zabezpečia slobodný pohyb kapitálu určeného na oblasť investovania, finančných pôžičiek a úverov so splatnosťou kratšou ako jeden rok.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, strany nezavedú nijaké nové obmedzenia na pohyb kapitálu a bežné platby medzi osobami a spoločnosťami so sídlom v Spoločenstve a v Albánsku a platné opatrenia nesprísnia.
4. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 60 a tohto článku, ak za výnimočných okolností pohyb kapitálu medzi Spoločenstvom a Albánskom spôsobí vážne problémy, alebo bude hroziť ich vznikom pri uplatňovaní politiky výmenného kurzu alebo menovej politiky v Spoločenstve alebo v Albánsku, Spoločenstvo alebo Albánsko môžu prijať ochranné opatrenia so zreteľom na pohyb kapitálu medzi Spoločenstvom a Albánskom, ak sú takéto opatrenia nevyhnutné, a to na obdobie, ktoré nepresiahne jeden rok.

5. Nič v uvedených ustanoveniach sa nebude považovať za obmedzenie práv hospodárskych subjektov strán pri využívaní ďalšieho výhodnejšieho zaobchádzania, ako ho stanovuje akákoľvek bilaterálna alebo multilaterálna dohoda, ktorá sa vzťahuje na strany tejto dohody.
6. Strany budú navzájom konzultovať s cieľom uľahčiť pohyb kapitálu medzi Spoločenstvom a Albánskom, aby podporili ciele tejto dohody.

ČLÁNOK 62

1. Počas prvých troch rokov po nadobudnutí platnosti tejto dohody strany prijímú opatrenia, ktoré im umožnia vytvorenie potrebných podmienok na ďalšie postupné uplatňovanie pravidiel Spoločenstva na slobodný pohyb kapitálu.
2. Do konca tretieho roka po nadobudnutí platnosti tejto dohody Stabilizačná a asociačná rada určí úpravy na úplné uplatňovanie pravidiel Spoločenstva pre slobodný pohyb kapitálu.

KAPITOLA V VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 63

1. Ustanovenia tejto hlavy sa uplatňujú s výhradou obmedzení opodstatnených z dôvodov verejnej politiky, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia.
2. Neuplatňujú sa na činnosti, ktoré sú na území ktorejkoľvek zmluvnej strany dočasne alebo trvale spojené s vykonávaním verejnej moci.

ČLÁNOK 64

Na účely tejto hlavy nič v tejto dohode nebráni stranám, aby uplatňovali svoje zákony a nariadenia týkajúce sa vstupu a pobytu, zamestnania, pracovných podmienok, usadzovania sa fyzických osôb a poskytovania služieb za predpokladu, že ich nebudú uplatňovať tak, aby tým dochádzalo k anulovaniu alebo znehodnocovaniu prínosov vyplývajúcich pre ktorúkoľvek stranu podľa podmienok osobitného ustanovenia tejto dohody. Týmto ustanovením nie je dotknuté uplatňovanie článku 63.

ČLÁNOK 65

Na spoločnosti, ktoré riadia a exkluzívne vlastnia albánske spoločnosti alebo albánski štátni príslušníci a spoločnosti, alebo štátni príslušníci Spoločenstva, sa takisto vzťahujú ustanovenia tejto hlavy.

ČLÁNOK 66

1. DNV, udelená v súlade s ustanoveniami tejto hlavy, sa neuplatňuje na daňové zvýhodnenia, ktoré strany poskytujú alebo budú poskytovať na základe dohôd, ktoré majú zamedziť dvojitému zdaneniu alebo iným daňovým opatreniam.
2. Žiadne z ustanovení tejto hlavy nemožno vykladať tak, aby stranám bránilo prijať alebo presadzovať akékoľvek opatrenie zamerané na zabránenie daňovému úniku podľa daňových ustanovení dohôd určených na zamedzenie dvojitého zdanenia alebo iných daňových opatrení, alebo domácich daňových právnych predpisov.
3. Žiadne z ustanovení tejto hlavy nemožno vykladať tak, aby členským štátom alebo Albánsku bránilo uplatňovať príslušné ustanovenia z ich daňových právnych predpisov a rozlišovať daňových poplatníkov, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä pokiaľ ide o ich miesto bydliska.

ČLÁNOK 67

1. Strany sa všemožne usilujú vyhnúť zavedeniu obmedzujúcich opatrení vrátane opatrení týkajúcich sa dovozu, na účely platobnej bilancie. Strana, ktorá takéto opatrenia prijme, čo najskôr predloží druhej strane časový harmonogram na ich odstránenie.
2. V prípadoch, keď jeden alebo viac členských štátov alebo Albánsko má vážne problémy s platobnou bilanciou, alebo takáto situácia bezprostredne hrozí, môže Spoločenstvo alebo Albánsko na základe týchto okolností prijať v súlade s podmienkami, ktoré sa zaviedli Dohodou o založení WTO, obmedzujúce opatrenia, vrátane opatrení týkajúcich sa dovozu, ktoré budú časovo ohraničené a nebudú prísnejšie, než je potrebné na zlepšenie situácie s platobnou bilanciou. Spoločenstvo alebo Albánsko, podľa potreby, bezodkladne informujú druhú stranu.
3. Na prevody, ktoré sa týkajú investícií, a to najmä repatriácie investovaných alebo reinvestovaných súm alebo akéhokolvek druhu príjmov, ktoré z toho plynú, sa nevzťahuje žiadne obmedzujúce opatrenie.

ČLÁNOK 68

Ustanovenia tejto hlavy sa postupne upravujú, najmä vzhľadom na požiadavky vyplývajúce z článku V Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS).

ČLÁNOK 69

Ustanovenia tejto dohody nemajú vplyv na to, aby ktorákoľvek strana uplatňovala akékoľvek opatrenie potrebné na zabránenie obchádzaniu jej opatrení týkajúcich sa prístupu tretej krajiny na jej trh prostredníctvom ustanovení tejto dohody.

HLAVA VI APROXIMÁCIA PRÁVA, PRESADZOVANIE PRÁVA A PRAVIDLÁ HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

ČLÁNOK 70

1. Strany uznávajú dôležitosť aproximácie existujúcich albánskych právnych predpisov právnym predpisom Spoločenstva a ich účinnej implementácie. Albánsko sa usiluje zabezpečiť, aby jeho existujúce právne predpisy a budúce právne predpisy boli postupne zlučiteľné s *acquis* Spoločenstva. Albánsko zabezpečí, že existujúce a budúce právne predpisy sa riadne implementujú a presadia.
2. Táto aproximácia sa začne dňom podpísania dohody a do konca prechodného obdobia, ako je stanovené v článku 6, sa postupne sa rozšíri na všetky zložky *acquis* Spoločenstva, uvedené v tejto dohode.

3. Počas prvej etapy, ako je stanovené v článku 6, sa aproximácia sústredí na základné prvky *acquis* vnútorného trhu, ako aj na iné dôležité oblasti, ako napr. konkurencieschopnosť, práva duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva, verejné obstarávanie, normy a certifikácia, finančné služby, pozemná a námorná doprava – s osobitným dôrazom na bezpečnostné a environmentálne normy, ako aj na sociálne aspekty – právo obchodných spoločností, účtovníctvo, ochrana spotrebiteľa, ochrana údajov, zdravie a bezpečnosť pri práci a rovnaké príležitosti. Počas druhej etapy sa Albánsko sústredí na ostatné časti *acquis*.

Aproximácia sa vykoná na základe programu, na ktorom sa dohodne Komisia Európskych spoločenstiev s Albánskom.

4. Albánsko po dohode s Komisiou Európskych spoločenstiev určí aj spôsoby monitorovania aproximácie právnych predpisov a opatrení určených na presadzovanie práva, ktoré je potrebné prijať.

ČLÁNOK 71

Hospodárska súťaž a iné hospodárske ustanovenia

1. Všetko nasledujúce nie je zlučiteľné s riadnym fungovaním tejto dohody, pokiaľ to môže mať vplyv na obchod medzi Spoločenstvom a Albánskom:
 - (i) všetky dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy medzi podnikmi, ktorých cieľom alebo následkom je vylúčenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže;

- (ii) zneužívanie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi na území Spoločenstva alebo Albánska ako celku alebo na jeho značnej časti;
 - (iii) akákoľvek štátna pomoc, ktorá narúša alebo môže narušiť hospodársku súťaž zvýhodňovaním určitých podnikov alebo určitých výrobkov.
2. Každé konanie, ktoré je v rozpore s týmto článkom, bude hodnotené na základe kritérií vyplývajúcich z uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže, ktoré sa uplatňujú v Spoločenstve, najmä článkov 81, 82, 86 a 87 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a výkladových nástrojov prijatých inštitúciami Spoločenstva.
 3. Strany zabezpečia, že právomocami potrebnými na úplné uplatňovanie odseku 1 bod (i) a (ii), pokiaľ ide o súkromné a štátne podniky a podniky, ktorým boli udelené osobitné práva, je poverený operačne nezávislý verejný orgán.
 4. Albánsko do štyroch rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody vytvorí funkčne nezávislý orgán poverený právomocami potrebnými na úplné uplatňovanie odseku 1 bod (iii). Tento orgán má okrem iného právomoci povoliť programy štátnej pomoci a individuálnej pomoci na základe grantov v súlade s odsekom 2, ako aj právomoci nariadiť vrátenie štátnej pomoci, ktorá bola poskytnutá nezákonne.
 5. Každá strana zabezpečí transparentnosť v oblasti štátnej pomoci okrem iného tým, že poskytne druhej strane pravidelnú výročnú správu alebo jej ekvivalent podľa metodiky a prezentácie štatistického zisťovania Spoločenstva o štátnej pomoci. Na žiadosť jednej strany poskytne druhá strana informácie o jednotlivých prípadoch verejnej pomoci.

6. Albánsko vypracuje kompletný inventár programov pomoci, zavedených pred vytvorením orgánu uvedeného v odseku 4, a zosúladí tieto programy pomoci s kritériami uvedenými v odseku 2 najneskôr do štyroch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.
7. (a) Na účely uplatňovania ustanovení odseku 1 bod (iii) strany súhlasia, že počas prvých desiatich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody sa bude vyhodnocovať každá štátna pomoc poskytnutá Albánskom so zreteľom na skutočnosť, že Albánsko sa považuje za oblasť rovnakú ako oblasti Spoločenstva, opísané v článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

(b) Do piatich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody Albánsko predloží Komisii Európskych spoločenstiev svoje HDP údaje na obyvateľa, harmonizované na úrovni NUTS II. Orgán uvedený v odseku 4 a Komisia Európskych spoločenstiev potom spolu zhodnotia oprávnenosť regiónov Albánska, ako aj maximálnu intenzitu pomoci v súvislosti s nimi, s cieľom vypracovať regionálnu mapu pomoci na základe príslušných usmernení Spoločenstva.
8. Pokiaľ ide o výrobky uvedené v kapitole II hlava IV:
 - odsek 1 bod (iii) sa neuplatňuje;
 - každé konanie, ktoré je v rozpore s odsekom 1 bod (i), bude hodnotené podľa kritérií zavedených Spoločenstvom podľa článkov 36 a 37 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a osobitných nástrojov Spoločenstva, prijatých na tomto základe.

9. Ak jedna zo strán uváži, že konkrétne konanie nie je zlučiteľné s podmienkami odseku 1, môže po konzultácii v rámci Stabilizačnej a asociačnej rady alebo po uplynutí tridsiatich pracovných dní od predloženia žiadosti o takúto konzultáciu prijať vhodné opatrenia.

Nič v tomto článku nemá nijaký vplyv na to, že ktorákoľvek strana prijme antidumpingové alebo vyrovnávacie opatrenia v súlade s príslušnými článkami Dohody GATT a WTO o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach z roku 1994 alebo s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

ČLÁNOK 72 Štátne podniky

Do konca tretieho roku po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody bude Albánsko uplatňovať pre štátne podniky a podniky, ktorým boli udelené osobitné a výhradné práva, zásady stanovené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, najmä v jej článku 86.

Osobitné práva štátnych podnikov počas prechodného obdobia stanoveného v článku 6 nezahŕňajú možnosť zaviesť množstvové obmedzenia alebo opatrenia s rovnakým účinkom na dovozy zo Spoločenstva do Albánska.

ČLÁNOK 73

Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo

1. Podľa ustanovení tohto článku a prílohy V strany potvrdzujú význam, ktorý prikladajú zabezpečeniu primeranej a účinnej ochrany a presadzovania práv duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva.
2. Albánsko prijme všetky potrebné opatrenia s cieľom najneskôr do štyroch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody garantovať podobnú úroveň ochrany práv duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva, ako je v Spoločenstve vrátane účinných prostriedkov na presadzovanie týchto práv.
3. Albánsko sa zaväzuje, že do štyroch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody pristúpi k mnohostranným dohovorom o právach duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva, uvedených v odseku 1 prílohy V. Stabilizačná a asociačná rada môže rozhodnúť o tom, že zaviaže Albánsko, aby pristúpilo k osobitným mnohostranným dohovorom v tejto oblasti.
4. Ak sa v oblasti duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva vyskytnú problémy, ktoré ovplyvňujú obchodné podmienky, bezodkladne sa predložia na žiadosť ktorejkoľvek zo strán Stabilizačnej a asociačnej rade s cieľom dosiahnuť vzájomne uspokojivé riešenia.

ČLÁNOK 74

Verejné obstarávanie

1. Strany sa domnievajú, že zavedenie procesu zadávania verejných objednávok na základe nediskriminácie a reciprocity, najmä v kontexte WTO, je želateľným cieľom.
2. Albánskym spoločnostiam, či už majú sídlo v Spoločenstve alebo nie, sa odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody umožní prístup k získavaniu verejných objednávok v Spoločenstve podľa pravidiel Spoločenstva o verejnom obstarávaní s takým zaobchádzaním, ktoré nebude menej výhodné ako zaobchádzanie so spoločnosťami Spoločenstva.

Uvedené ustanovenia sa vzťahujú aj na zmluvy v sektore verejnoprospešných služieb hneď po tom, ako Albánsko prijme právne predpisy, ktorými sa v tejto oblasti zavedú pravidlá Spoločenstva. Spoločenstvo bude pravidelne preverovať, či Albánsko skutočne zaviedlo tieto právne predpisy.

3. Spoločnostiam Spoločenstva, ktoré nemajú sídlo v Albánsku, sa najneskôr štyri roky po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody umožní prístup k získavaniu verejných objednávok podľa albánskeho zákona o verejnom obstarávaní s takým zaobchádzaním, ktoré nebude menej výhodné ako zaobchádzanie s albánskymi spoločnosťami.
4. Stabilizačná a asociačná rada bude pravidelne preverovať, či je v Albánsku možné zaviesť prístup k získaniu verejných objednávok pre všetky spoločnosti Spoločenstva.

Spoločnosti Spoločenstva, ktoré majú sídlo v Albánsku podľa ustanovení kapitoly II hlava V, budú mať po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody prístup k získaniu verejných objednávok s takým zaobchádzaním, ktoré nebude menej výhodné ako zaobchádzanie s albánskymi spoločnosťami.

5. Pokiaľ je realizácia verejných objednávok spojená so zakladaním a prevádzkovaním podnikov a s poskytovaním služieb medzi Spoločenstvom a Albánskom, ako aj so zamestnávaním a pohybom pracovných síl, uplatňujú sa ustanovenia článkov 46 až 69.

ČLÁNOK 75

Štandardizácia, metrológia, akreditácia a posudzovanie zhody

1. Albánsko prijme potrebné opatrenia s cieľom postupne dosiahnuť zosúladenie s technickými predpismi Spoločenstva a s európskou štandardizáciou, metrológiou, akreditáciou a postupmi posudzovania zhody.
2. Na tento účel začnú strany v počiatočnom štádiu:
 - podporovať používanie technických nariadení Spoločenstva, európskych noriem a postupov posudzovania zhody;
 - poskytovať pomoc na posilnenie rozvoja kvalitnej infraštruktúry: štandardizácie, metrológie, akreditácie a posudzovania zhody;

- podporovať účasť Albánska na práci organizácií, ktoré sa venujú normám, posudzovaniu zhody, metrológii a podobným funkciám (najmä CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMET atď.).
- v prípade potreby uzatvárať európske protokoly o posudzovaní zhody, keď budú legislatívny rámec a postupy v Albánsku dostatočne zladené s legislatívnym rámcom a postupmi v Spoločenstve a keď budú k dispozícii príslušné odborné kapacity.

ČLÁNOK 76

Ochrana spotrebiteľa

Strany spolupracujú s cieľom zosúladiť normy ochrany spotrebiteľa v Albánsku s normami Spoločenstva. Účinná ochrana spotrebiteľa je potrebná, aby sa zabezpečilo, že trhové hospodárstvo náležite funguje, pričom táto ochrana závisí od rozvoja administratívnej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť trhový dohľad a presadzovanie práva v tejto oblasti.

Na tieto účely a vzhľadom na svoje spoločné záujmy strany podporia a zabezpečia:

- politiku aktívnej ochrany spotrebiteľa v súlade s právom Spoločenstva;
- harmonizáciu právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa v Albánsku s platnými právnymi predpismi Spoločenstva;
- účinnú právnu ochranu spotrebiteľov s cieľom zvýšiť kvalitu spotrebného tovaru a zachovať náležité bezpečnostné normy
- monitorovanie pravidiel zo strany príslušných orgánov a poskytnutie prístupu k spravodlivosti v prípade sporov.

ČLÁNOK 77**Pracovné podmienky a rovnaké príležitosti**

Albánsko bude postupne harmonizovať svoje právne predpisy týkajúce sa pracovných podmienok, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a rovnakých príležitostí, s právnymi predpismi Spoločenstva.

HLAVA VII**SPRAVODLIVOSŤ, SLOBODA A BEZPEČNOSŤ****KAPITOLA I****ÚVOD****ČLÁNOK 78****Posilnenie inštitúcií a právneho štátu**

Pri spolupráci v otázkach spravodlivosti a vnútorných záležitostí zmluvné strany pripisujú osobitnú dôležitosť konsolidácii právneho štátu a posilneniu inštitúcií na všetkých úrovniach, najmä v oblasti správy vo všeobecnosti, presadzovania práva a správy súdnictva. Cieľom tejto spolupráce je najmä posilnenie nezávislosti súdnictva a zvýšenie jeho efektívnosti, skvalitnenie fungovania polície a iných orgánov na presadzovanie práva, poskytovanie primeranej odbornej prípravy a boj proti korupcii a organizovanému zločinu.

ČLÁNOK 79

Ochrana osobných údajov

Albánsko po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody zharmonizuje svoje právne predpisy týkajúce sa ochrany osobných údajov s právom Spoločenstva a inými európskymi a medzinárodnými právnymi predpismi o ochrane súkromia. Albánsko vytvorí nezávislé orgány dohľadu s postačujúcimi finančnými a ľudskými zdrojmi s cieľom účinne monitorovať a zabezpečovať presadzovanie vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa ochrany osobných údajov. Strany budú spolupracovať, aby dosiahli tento cieľ.

KAPITOLA II

SPOLUPRÁCA V OBLASTI POHYBU OSÔB

ČLÁNOK 80

Víza, správa hraníc, azyl a migrácia

Strany spolupracujú v oblasti víz, hraničných kontrol, azylu a migrácie a zriadia sieť na spoluprácu v týchto oblastiach vrátane spolupráce na regionálnej úrovni, pričom podľa potreby zohľadnia a plne využijú iné existujúce iniciatívy v tejto oblasti.

Spolupráca v oblasti uvedenej v odseku 1 sa zakladá na vzájomných konzultáciách a úzkej koordinácii medzi stranami a zahŕňa technickú a administratívnu pomoc v oblasti:

- výmeny informácií o právnych predpisoch a postupoch;
- navrhovania právnych predpisov;
- zvyšovania efektívnosti inštitúcií;
- odbornej prípravy pracovníkov;
- bezpečnosti cestovných dokladov a odhaľovania falošných dokladov;
- správy hraníc.

Spolupráca sa sústreďí najmä:

- v oblasti azylu na uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov s cieľom dodržať normy Ženevského dohovoru z roku 1951 a Newyorského protokolu z roku 1967, aby sa zabezpečilo dodržiavanie zásady „non-refoulement“ (zákazu núteného vrátenia utečenca), ako aj iných práv žiadateľov o azyl a utečencov;
- v oblasti legálnej migrácie na pravidlá prijatia a na práva a štatút prijatých osôb. V súvislosti s migráciou sa strany dohodli na spravodlivom zaobchádzaní s občanmi iných štátov, ktorí sa legálne nachádzajú na ich území, a na podpore integračnej politiky zameranej na to, aby práva a povinnosti týchto osôb boli porovnateľné s právami a povinnosťami ich občanov.

ČLÁNOK 81

Prevenencia a kontrola nelegálneho príst'ahovalectva a opätovné prijatie osôb;

1. Strany spolupracujú na zamedzení nelegálnemu príst'ahovalectvu a na jeho kontrole. Na tieto účely sa strany zaväzujú, že na požiadanie a bez ďalších formalít Albánsko a členské štáty:

- opätovne prijímú svojich štátnych príslušníkov, ktorí sa ilegálne zdržiavajú na území druhej strany;
- opätovne prijímú štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré sa ilegálne zdržiavajú na ich území a ktoré vstúpili na územie Albánska cez niektorý členský štát alebo z niektorého členského štátu EÚ, alebo vstúpili na územie niektorého členského štátu EÚ cez Albánsko alebo z Albánska.

2. Členské štáty Európskej únie a Albánska poskytnú svojim štátnym príslušníkom náležité doklady totožnosti a poskytnú im rozšírenú administratívnu pomoc potrebnú na takéto účely.

3. Osobitné postupy na účely opätovného prijatia štátnych príslušníkov a štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti sú stanovené v Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Albánskom o opätovnom prijatí osôb, ktoré sa zdržiavajú na území iného štátu neoprávnene, podpísanej 14. apríla 2005.

4. Albánsko súhlasí s uzavretím dohôd o opätovnom prijatí s krajinami, ktoré sú zapojené do stabilizačného a asociačného procesu, a zaväzuje sa prijať akékoľvek opatrenia potrebné na zabezpečenie flexibilnej a rýchlej implementácie všetkých readmisných dohôd uvedených v tomto článku.

5. Stabilizačná a asociačná rada vyvinie ďalšie spoločné úsilie na predchádzanie ilegálnej imigrácii a na jej zvládnutie vrátane obchodovania s ľuďmi a sietí ilegálnej migrácie.

KAPITOLA III

SPOLUPRÁCA V BOJI PROTI PRANIU ŠPINAVÝCH PEŇAZÍ, FINANCOVANIU TERORIZMU, NEZÁKONNÝM DROGÁM A TERORIZMU

ČLÁNOK 82

Pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu

1. Strany budú úzko spolupracovať s cieľom predchádzať používaniu svojich finančných systémov na pranie finančných prostriedkov z trestnej činnosti vo všeobecnosti, najmä však z obchodu s drogami, ako aj na účely financovania terorizmu.
2. Spolupráca v tejto oblasti môže pozostávať z administratívnej a technickej pomoci s cieľom rozvinúť implementáciu nariadení a účinné fungovanie vhodných noriem a mechanizmov na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, zodpovedajúcich normám a mechanizmom prijatým Spoločenstvom a medzinárodnými fórami v tejto oblasti, najmä jednotkou pre zvláštne úlohy v oblasti finančných opatrení (FATF).

ČLÁNOK 83

Spolupráca v oblasti boja proti nezákonným drogám

1. V rámci svojich príslušných právomocí strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť vyvážený a integrovaný prístup k otázkam drog. Protidrogové politiky a opatrenia sa zamerajú na zníženie dodávok nezákonných drog, obchodu s nimi a dopytu po nich, ako aj na účinnejšiu kontrolu prekurzorov.
2. Strany sa dohodnú na potrebných metódach spolupráce, aby dosiahli tieto ciele. Aktivity budú založené na vzájomne dohodnutých zásadách v súlade s líniou stratégie na kontrolu drog EÚ.

ČLÁNOK 84

Boj proti terorizmu

V súlade s medzinárodnými dohovormi, ktorých sú zmluvné strany jednou zo strán, v súlade s ich príslušnou legislatívou a nariadeniami sa strany dohodli na spolupráci s cieľom predchádzať teroristickým činom a ich financovaniu a potláčať ich, najmä ak zahŕňajú cezhraničné aktivity:

- v rámci úplnej implementácie rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1373 (2001) o ohrození medzinárodného mieru a bezpečnosti teroristickými útokmi a iných príslušných rezolúcií Organizácie Spojených národov, medzinárodných dohovorov a nástrojov;
- výmenou informácií o teroristických skupinách a ich podporných sieťach v súlade s medzinárodným a vnútroštátnym právom;

- výmenou skúseností, pokiaľ ide o prostriedky a metódy boja proti terorizmu, v technickej oblasti a v oblasti odbornej prípravy, a výmenou skúseností v súvislosti s predchádzaním terorizmu.

KAPITOLA IV

SPOLUPRÁCA V TRESTNÝCH VECIACH

ČLÁNOK 85

Prevenia a boj proti organizovanému zločinu a iným nezákonným činnostiam

Strany spolupracujú v boji proti zločineckým a nezákonným činnostiam organizovaným alebo neorganizovaným, a pri predchádzaní týmto činnostiam, ako napríklad:

- nelegálne prevádzachstvo a obchod s ľuďmi;
- nezákonné hospodárske aktivity, najmä falšovanie mien, nezákonné operácie s takými tovarmi, ako napríklad priemyselný odpad a rádioaktívny materiál, a operácie s nezákonnými alebo falšovanými výrobkami;
- korupcia, či už v súkromnom alebo v štátnom sektore, najmä v spojení s netransparentnými administratívnymi postupmi;
- daňové podvody;
- nezákonný obchod s drogami a psychotropnými látkami;
- pašovanie;
- nezákonný obchod so zbraňami;

- falšovanie dokladov;
- nezákonný obchod s motorovými vozidlami;
- počítačová kriminalita.

V boji proti organizovanému zločinu sa bude podporovať regionálna spolupráca a zosúladenie s uznávanými medzinárodnými normami.

HLAVA VIII POLITIKY SPOLUPRÁČE

Článok 86

Všeobecné ustanovenia o politikách spolupráce

1. Spoločenstvo a Albánsko vytvoria úzku spoluprácu s cieľom prispieť k rozvoju a potenciálu hospodárskeho rastu Albánska. Táto spolupráca posilní existujúce hospodárske prepojenia na čo možno najširšom základe v prospech oboch strán.
2. Politiky a iné nástroje sa vytvoria tak, aby priniesli trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj Albánska. Tieto politiky by mali zabezpečiť, aby sa od začiatku v plnej miere zohľadňovali aj environmentálne otázky a aby sa zosúladili s požiadavkami harmonického spoločenského rozvoja.

3. Politiky spolupráce sa budú integrovať do regionálneho rámca spolupráce. Osobitná pozornosť sa venuje opatreniam, ktoré môžu posilniť spoluprácu medzi Albánskom a susednými krajinami vrátane členských štátov EÚ, čo prispeje k stabilite v regióne. Stabilizačná a asociačná rada môže definovať priority v rámci politik spolupráce, opísaných ďalej v texte.

ČLÁNOK 87

Hospodárska a obchodná politika

1. Spoločenstvo a Albánsko zjednodušia proces hospodárskej reformy prostredníctvom spolupráce na zlepšení pochopenia základov svojich hospodárstiev a formulácie a realizácie hospodárskej politiky v trhovách hospodárstvach.
2. Na žiadosť albánskych orgánov môže Spoločenstvo poskytnúť pomoc zameranú na podporu úsilia Albánska o vytvorenie fungujúceho trhového hospodárstva a postupnú aproximáciu jeho politik politikám hospodárskej a menovej únie, orientovaným na stabilitu.
3. Cieľom spolupráce je aj posilnenie právneho štátu v oblasti podnikania prostredníctvom stabilného a nediskriminačného obchodného právneho rámca.
4. Spolupráca v tejto oblasti zahŕňa aj neformálnu výmenu informácií týkajúcich sa zásad a fungovania Európskej hospodárskej a menovej únie.

ČLÁNOK 88

Spolupráca v oblasti štatistiky

Spolupráca medzi stranami sa v prvom rade zameria na prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v oblasti štatistiky. Jej cieľom bude najmä vytvoriť efektívny a trvalo udržateľný štatistický systém schopný poskytovať porovnateľné, spoľahlivé, objektívne a presné údaje potrebné na plánovanie a monitorovanie procesu transformácie a reformy v Albánsku. Tento systém by mal takisto umožniť albánskemu štatistickému úradu lepšie vyhovieť potrebám domácich i zahraničných zákazníkov (tak vo verejnej správe, ako aj v súkromnom sektore). V rámci štatistického systému by sa mali dodržiavať základné zásady štatistiky, vydané Organizáciou Spojených národov, Kódex postupov pri európskej štatistike, ako aj ustanovenia európskeho štatistického práva, a systém by sa mal vyvíjať smerom k *acquis* Spoločenstva.

ČLÁNOK 89

Bankovníctvo, poisťovníctvo a iné finančné služby

Spolupráca medzi Albánskom a Spoločenstvom sa zameria na prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v oblasti bankovníctva, poisťovníctva a finančných služieb. Strany budú spolupracovať s cieľom vytvoriť a rozvíjať vhodný rámec na podporu sektora bankovníctva, poisťovníctva a finančných služieb v Albánsku.

ČLÁNOK 90

Spolupráca v oblasti auditu a finančnej kontroly

Spolupráca sa zameria na prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v oblasti verejnej internej finančnej kontroly (PIFC) a externého auditu. Strany budú spolupracovať najmä s cieľom vytvoriť v Albánsku efektívne systémy PIFC a externého auditu v súlade s medzinárodne uznávanými normami a metodikami a s osvedčenými postupmi EÚ.

ČLÁNOK 91

Podpora a ochrana investícií

Spolupráca strán v rámci ich príslušných právomocí v oblasti podpory a ochrany investícií má za cieľ vytvoriť priaznivé prostredie pre súkromné investície, tak domáce, ako aj zahraničné, čo je veľmi dôležité pre hospodárske a priemyselné oživenie v Albánsku.

ČLÁNOK 92

Priemyselná spolupráca

1. Cieľom spolupráce je podporovať modernizáciu a reštrukturalizáciu albánskeho priemyslu a jednotlivých odvetví, ako aj priemyselnú spoluprácu medzi hospodárskymi prevádzkovateľmi, s cieľom posilniť súkromný sektor v podmienkach, ktoré zabezpečia ochranu životného prostredia.
2. V iniciatívach v oblasti priemyselnej spolupráce sa odzrkadľujú priority definované obidvoma stranami. V týchto prioritách sa budú zohľadňovať regionálne aspekty priemyselného rozvoja a v prípade potreby sa budú podporovať nadnárodné partnerstvá. Cieľom týchto iniciatív je najmä vytvoriť vhodný podnikateľský rámec, zlepšiť know-how v oblasti manažmentu a podporovať trhy, ich transparentnosť a podnikateľské prostredie.
3. V spolupráci sa bude primerane zohľadňovať acquis Spoločenstva v oblasti priemyselnej politiky.

ČLÁNOK 93

Malé a stredné podniky

Spolupráca strán sa zameria na vytvorenie a posilnenie súkromného sektora malých a stredných podnikov (MSP) a primerane zohľadní prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v oblasti MSP, ako aj zásady zahrnuté v Európskej charte pre malé podniky.

ČLÁNOK 94 Cestovný ruch

1. Cieľom spolupráce strán v oblasti cestovného ruchu bude najmä posilnenie toku informácií o cestovnom ruchu (prostredníctvom medzinárodných sietí, databánk a pod.) a transfer know-how (prostredníctvom školení, výmen, seminárov). V spolupráci sa primerane zohľadní acquis Spoločenstva, týkajúce sa tohto sektora.
2. Spolupráca sa môže zahrnúť do regionálneho rámca spolupráce.

ČLÁNOK 95 Poľnohospodárstvo a sektor agropriemyslu

Spolupráca strán sa zameria na prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v oblasti poľnohospodárstva. Cieľom spolupráce je najmä modernizácia a reštrukturalizácia albánskeho poľnohospodárstva a agropriemyselného sektora a podpora postupnej aproximácie právnych predpisov a postupov pravidiel a normám Spoločenstva.

ČLÁNOK 96

Rybné hospodárstvo

Strany preskúmajú možnosť vymedzenia vzájomne prospešných oblastí spoločného záujmu v sektore rybného hospodárstva. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v oblasti rybného hospodárstva vrátane dodržiavania medzinárodných záväzkov týkajúcich sa pravidiel riadenia a zachovania zdrojov rybného hospodárstva Organizácie pre medzinárodné a regionálne rybné hospodárstvo.

ČLÁNOK 97

Clá

1. Strany nadviažu spoluprácu v tejto oblasti s cieľom zaručiť dodržiavanie ustanovení, ktoré sa prijímú v oblasti obchodu, a dosiahnuť aproximáciu colného systému Albánska colnému systému Spoločenstva. Pomôže to raziť cestu liberalizačným opatreniam plánovaným v rámci tejto dohody a postupnej aproximácii albánskych colných právnych predpisov *acquis*.
2. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v colnej oblasti.
3. V protokole 6 sa stanovujú pravidlá vzájomnej administratívnej spolupráce medzi oboma stranami v colnej oblasti.

ČLÁNOK 98

Zdaňovanie

1. Strany spolupracujú v daňovej oblasti vrátane oblasti opatrení, ktoré sú zamerané na ďalšiu reformu daňového systému a reštrukturalizáciu daňovej správy s cieľom zabezpečiť efektívny výber daní a posilniť boj proti daňovým podvodom.
2. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v daňovej oblasti a v oblasti boja proti škodlivej daňovej konkurencii. V tejto súvislosti strany uznávajú dôležitosť zvýšenia transparentnosti a výmeny informácií medzi členskými štátmi Európskej únie a Albánskom s cieľom zjednodušiť presadzovanie opatrení na zamedzenie vyhýbania sa plateniu daní alebo daňovým únikom. Okrem toho strany od nadobudnutia platnosti tejto dohody vzájomne konzultujú s cieľom odstrániť škodlivú daňovú konkurenciu medzi členskými štátmi Európskej únie a Albánskom a zabezpečiť rovnaké podmienky v oblasti zdaňovania podnikov.

ČLÁNOK 99

Spolupráca v sociálnej oblasti

1. Strany spolupracujú s cieľom zjednodušiť reformu albánskej politiky zamestnanosti v súvislosti s posilnením hospodárskej reformy a integrácie. Cieľom spolupráce bude takisto podporiť prispôbenie systémov albánskeho sociálneho zabezpečenia novým hospodárskym a sociálnym požiadavkám a spolupráca zahŕňa úpravu albánskych právnych predpisov týkajúcich sa pracovných podmienok a rovnakých príležitostí pre ženy, ako aj zvýšenie úrovne ochrany zdravia a bezpečnosti pre pracovníkov na základe existujúcej úrovne ochrany v Spoločenstve.
2. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v tejto oblasti.

ČLÁNOK 100

Vzdelávanie a odborná príprava

1. Strany spolupracujú s cieľom zvýšiť úroveň všeobecného vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy v Albánsku, ako aj politiky mládeže a práce s mládežou. Prioritou pre systémy vyššieho vzdelávania bude dosiahnuť ciele Bolonskej deklarácie.

2. Strany spolupracujú aj s cieľom zabezpečiť, aby prístup k všetkým stupňom vzdelávania a odbornej prípravy v Albánsku bol zbavený diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického pôvodu alebo náboženstva.
3. Spoločenstvo prispeje prostredníctvom príslušných programov a nástrojov k zlepšeniu štruktúr a aktivít v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v Albánsku.
4. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v tejto oblasti.

ČLÁNOK 101

Spolupráca v oblasti kultúry

Strany sa zaväzujú podporovať spoluprácu v oblasti kultúry. Táto spolupráca slúži okrem iného na zvýšenie vzájomného pochopenia a úcty medzi jednotlivcami, spoločenstvami a národmi. Strany sa zaväzujú aj k spolupráci na podporu kultúrnej rôznorodosti, najmä v rámci Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu.

ČLÁNOK 102

Spolupráca v audiovizuálnej oblasti

1. Strany spolupracujú s cieľom podporiť audiovizuálnu tvorbu v Európe a koprodukcii v oblasti kinematografie a televíznej produkcie.
2. Spolupráca by mohla zahŕňať okrem iného školiace programy a nástroje pre novinárov a iných odborníkov z oblasti médií, ako aj technickú pomoc verejným i súkromným médiám s cieľom posilniť ich nezávislosť, profesionalitu a väzby medzi európskymi médiami.
3. Albánsko zosúladí svoje politiky úpravy obsahových aspektov cezhraničného vysielania s politikami Spoločenstva a svoje právne predpisy zharmonizuje s *acquis* Spoločenstva. Albánsko venuje osobitnú pozornosť otázkam spojeným s nadobúdaním práv duševného vlastníctva v súvislosti so satelitným, pozemným alebo káblovým vysielaním programov.

ČLÁNOK 103

Informačná spoločnosť

1. *Spolupráca sa v prvom rade zameria na prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva, týkajúcim sa informačnej spoločnosti.* Podporí najmä postupné zosúladenie albánskych politik a právnych predpisov v tomto sektore s politikami a právnymi predpismi Spoločenstva.

2. Strany spolupracujú aj s cieľom ďalej rozvíjať informačnú spoločnosť v Albánsku. Globálne ciele zahŕňajú prípravu spoločnosti ako celku na digitálny vek, získavanie investícií a zabezpečenie interoperability sietí a služieb.

ČLÁNOK 104

Elektronické komunikačné siete a služby

1. Spolupráca sa v prvom rade zameria na prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v tejto oblasti.
2. Strany posilnia najmä spoluprácu v oblasti elektronických komunikačných sietí a s nimi spojených služieb, pričom konečným cieľom bude, aby rok po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody Albánsko prijalo acquis Spoločenstva v týchto sektoroch.

ČLÁNOK 105

Informácie a komunikácia

Spoločenstvo a Albánsko prijímú opatrenia potrebné na stimuláciu vzájomnej výmeny informácií. Prioritu majú programy zamerané na to, aby široká verejnosť mala základné informácie o Spoločenstve a aby odborné kruhy v Albánsku mali k dispozícii odbornejšie informácie.

ČLÁNOK 106

Doprava

1. Spolupráca medzi stranami sa zameria na prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v oblasti dopravy.

2. Cieľom spolupráce by mohla byť najmä reštrukturalizácia a modernizácia jednotlivých druhov dopravy v Albánsku, zlepšenie voľného pohybu osôb a tovaru, rozšírenie prístupu na dopravný trh a k dopravným zariadeniam vrátane prístavov a letísk, podpora rozvoja multimodálnych infraštruktúr s prepojením na hlavné transeurópske siete s cieľom posilniť najmä regionálne prepojenia v juhovýchodnej Európe, dosiahnutie prevádzkových štandardov porovnateľných so štandardmi platnými v Spoločenstve, vytvorenie systému dopravy v Albánsku, kompatibilného a zosúladeného so systémom Spoločenstva, a zlepšenie ochrany životného prostredia v doprave.

ČLÁNOK 107

Energetika

Spolupráca sa zameria na prioritné oblasti spojené s acquis Spoločenstva v oblasti energetiky vrátane aspektov jadrovej bezpečnosti, podľa potreby. Odzrkadlia sa v nej zásady trhového hospodárstva a zakladá sa na podpísanej regionálnej Zmluve o Energetickom spoločenstve s cieľom postupne začleniť Albánsko do európskych trhov s energiami.

ČLÁNOK 108

Životné prostredie

1. Strany rozvinú a posilnia spoluprácu v oblasti životne dôležitej úlohy, ktorou je zabránenie zhoršovaniu životného prostredia, s cieľom podporiť trvalú udržateľnosť životného prostredia.
2. Spolupráca sa zameria najmä na prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v oblasti životného prostredia.

ČLÁNOK 109

Spolupráca v oblasti výskumu a technického rozvoja

1. Strany podpora spoluprácu v oblasti civilného vedeckého výskumu a technického rozvoja na základe vzájomných prínosov a so zreteľom na dostupnosť zdrojov a primeraný prístup k príslušným programom s náležitou mierou účinnej ochrany práv duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva.
2. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v oblasti výskumu a technického rozvoja.
3. Spolupráca sa realizuje podľa osobitných opatrení, ktoré sa prerokujú a dohodnú na základe postupov prijatých každou stranou.

ČLÁNOK 110

Regionálny a miestny rozvoj

1. Strany sa budú usilovať posilniť spoluprácu v oblasti regionálneho a miestneho rozvoja s cieľom prispieť k hospodárskemu rozvoju a zníženiu regionálnych rozdielov. Osobitnú pozornosť budú venovať cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráci.
2. V spolupráci sa primerane zohľadnia prioritné oblasti spojené s *acquis* Spoločenstva v oblasti regionálneho rozvoja.

ČLÁNOK 111

Verejná správa

1. Cieľom spolupráce bude zabezpečiť rozvoj efektívnej a spoľahlivej verejnej správy v Albánsku, predovšetkým podporiť pravidlo implementácie právnych predpisov, riadne fungovanie štátnych inštitúcií v prospech albánskeho obyvateľstva ako celku a plynulý rozvoj vzťahov medzi Európskou úniou a Albánskom.
2. Spolupráca v tejto oblasti sa zameria najmä na budovanie inštitúcií vrátane rozvoja a uplatňovania transparentných a nestranných výberových konaní, riadenia ľudských zdrojov, profesionálneho rozvoja v oblasti verejných služieb, ďalšieho vzdelávania a podporovania etických noriem v rámci verejnej správy, ako aj elektronickej štátnej správy. Spolupráca zahŕňa tak centrálnu, ako aj miestnu správu.

HLAVA IX FINANČNÁ SPOLUPRÁCA

ČLÁNOK 112

S cieľom dosiahnuť ciele tejto dohody a v súlade s článkami 3, 113 a 115 môže Spoločenstvo poskytnúť Albánsku finančnú pomoc vo forme grantov a pôžičiek vrátane pôžičiek od Európskej investičnej banky. Pomoc Spoločenstva je podmienená dodržaním zásad a splnením podmienok stanovených v záveroch Rady pre všeobecné záležitosti z 29. apríla 1997 s prihliadnutím na výročné správy krajín stabilizačného a asociačného procesu, európskeho partnerstva a na ostatné závery Rady, týkajúce sa najmä dodržiavania programu zmien. Pomoc poskytovaná Albánsku sa riadi tak, aby vyhovovala potrebám a zvoleným prioritám a aby zohľadňovala schopnosť prijať a splácať poskytnuté prostriedky, ako aj opatrenia prijaté na reformu a reštrukturalizáciu hospodárstva.

ČLÁNOK 113

Finančnú pomoc vo forme grantov zahŕňajú opatrenia na spoluprácu, stanovené v príslušnom nariadení Rady v rámci viacročného indikatívneho rámca vytvoreného Spoločenstvom po konzultáciách s Albánskom.

Finančná pomoc Spoločenstva môže zahŕňať všetky sektory spolupráce, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať spravodlivosti, slobode a bezpečnosti, aproximácii právnych predpisov a hospodárskemu rozvoju.

ČLÁNOK 114

Na žiadosť Albánska a v prípade osobitnej potreby by mohlo Spoločenstvo v koordinácii s medzinárodnými finančnými inštitúciami posúdiť možnosť poskytnutia výnimočnej makrofinančnej pomoci za predpokladu splnenia určitých podmienok a pri zohľadnení dostupnosti všetkých finančných zdrojov. Táto pomoc by bola poskytnutá v závislosti od splnenia podmienok, ktoré sa stanovujú v súvislosti s programom dohodnutým medzi Albánskom a MMF.

ČLÁNOK 115

S cieľom umožniť optimálne využitie dostupných zdrojov strany zabezpečia, že príspevky Spoločenstva budú úzko koordinované s príspevkami z iných zdrojov, napr. od členských štátov, iných štátov a medzinárodných finančných inštitúcií.

Na tieto účely si strany pravidelne vymieňajú informácie o všetkých zdrojoch pomoci.

HLAVA X INŠTITUCIONÁLNE, VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 116

Týmto sa ustanovuje parlamentný Stabilizačný a asociačný výbor. Jeho úlohou je dohliadať na uplatňovanie a implementáciu tejto dohody. Zasadá pravidelne na primeranej úrovni a ak to okolnosti vyžadujú, zaoberá sa hlavnými otázkami vyplývajúcimi z rámca tejto dohody, ako aj ostatnými dvojstrannými alebo medzinárodnými otázkami obojstranného záujmu.

ČLÁNOK 117

1. Stabilizačná a asociačná rada pozostáva z členov Rady Európskej únie a členov Komisie Európskych spoločenstiev na jednej strane a členov albánskej vlády na strane druhej.
2. Stabilizačná a asociačná rada ustanoví svoj rokovací poriadok.
3. Členovia Stabilizačnej a asociačnej rady sa môžu dať zastupovať v súlade s podmienkami, ktoré bude treba stanoviť v jej rokovacom poriadku.
4. Stabilizačnej a asociačnej rade predsedá striedavo zástupca Európskeho spoločenstva a zástupca Albánska v súlade s ustanoveniami, ktoré budú stanovené v jej rokovacom poriadku.

5. V otázkach, ktoré sa týkajú Európskej investičnej banky, sa EIB na zasadnutiach Stabilizačnej a asociačnej rady zúčastňuje ako pozorovateľ.

ČLÁNOK 118

Stabilizačná a asociačná rada má na účely dosiahnutia cieľov tejto dohody právomoc prijímať rozhodnutia v rozsahu tejto dohody v tých prípadoch, ktoré sú v nej uvedené. Prijaté rozhodnutia sú pre strany záväzné. Strany prijímú opatrenia potrebné na vykonanie prijatých rozhodnutí. Stabilizačná a asociačná rada môže vydávať aj príslušné odporúčania. Na základe dohody medzi stranami navrhuje rozhodnutia a odporúčania.

ČLÁNOK 119

Každá strana predloží Stabilizačnej a asociačnej rade akýkoľvek spor týkajúci sa uplatňovania alebo výkladu tejto dohody. Stabilizačná a asociačná rada môže spor urovnať prostredníctvom záväzného rozhodnutia.

ČLÁNOK 120

1. Stabilizačnej a asociačnej rade pomáha pri výkone povinností Stabilizačný a asociačný výbor zložený zo zástupcov Rady Európskej únie a zástupcov Komisie Európskych spoločenstiev na jednej strane a zástupcov Albánska na strane druhej.
2. Stabilizačná a asociačná rada určí vo svojom rokovacom poriadku povinnosti Stabilizačného a asociačného výboru, ktoré zahŕňajú prípravu zasadnutí Stabilizačnej a asociačnej rady, a určí aj, ako bude výbor fungovať.
3. Stabilizačná a asociačná rada môže ktorúkoľvek zo svojich právomocí delegovať na Stabilizačný a asociačný výbor. V takomto prípade Stabilizačný a asociačný výbor prijme rozhodnutia v súlade s podmienkami stanovenými v článku 118.
4. Stabilizačná a asociačná rada môže rozhodnúť o vytvorení ďalších osobitných výborov alebo orgánov, ktoré jej môžu pomáhať pri výkone povinností. Stabilizačná a asociačná rada vo svojom rokovacom poriadku určí zloženie a povinnosti týchto výborov alebo orgánov a aj to, ako budú fungovať.

ČLÁNOK 121

Stabilizačný a asociačný výbor môže zakladať podvýbory.

Pred skončením prvého roku od dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody Stabilizačný a asociačný výbor vytvorí potrebné podvýbory na primeranú implementáciu dohody. Pri rozhodovaní o vytvorení podvýborov a určovaní ich oblastí pôsobnosti Stabilizačný a asociačný výbor náležite zohľadní dôležitosť primeraného riešenia otázok súvisiacich s migráciou, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie ustanovení podľa článkov 80 a 81 tejto dohody a monitorovanie Akčného plánu EÚ pre Albánsko a susedný región.

ČLÁNOK 122

Týmto sa ustanovuje parlamentný Stabilizačný a asociačný výbor. Výbor je fórum pre poslancov albánskeho parlamentu a Európskeho parlamentu, kde sa budú môcť stretávať a vymieňať si názory. Zasadá v intervaloch, ktoré si sám určí.

Parlamentný Stabilizačný a asociačný výbor pozostáva z poslancov Európskeho parlamentu na jednej strane a z poslancov albánskeho parlamentu na strane druhej.

Parlamentný Stabilizačný a asociačný výbor ustanoví svoj rokovací poriadok.

Parlamentnému Stabilizačnému a asociačnému výboru predsedá striedavo Európsky parlament a albánsky parlament v súlade s ustanoveniami, ktoré budú stanovené v jeho rokovacom poriadku.

ČLÁNOK 123

V rámci rozsahu tejto dohody sa každá strana zaväzuje zabezpečiť, aby fyzické i právnické osoby druhej strany, bez toho, aby boli diskriminované vo vzťahu k štátnym príslušníkom prvej strany, mali prístup k príslušným súdom a správnyim orgánom oboch strán s cieľom obhajovať svoje osobné práva a svoje vlastnícke práva.

ČLÁNOK 124

Nič v tejto dohode nesmie žiadnej zo strán brániť prijímať opatrenia:

- a) ktoré považuje za potrebné, aby sa predišlo odhaľovaniu informácií, ktoré sú v rozpore s jej hlavnými bezpečnostnými záujmami;
- b) ktoré sa týkajú výroby alebo obchodu so zbraňami, muníciou a vojenským materiálom alebo výskumu, vývoja, prípadne výroby nevyhnutnej na obranné účely za predpokladu, že takéto opatrenia nezhoršujú podmienky hospodárskej súťaže pri výrobkoch určených na špecificky vojenské účely;
- c) ktoré považuje za nevyhnutné pre svoju vlastnú bezpečnosť v prípade vážnych domácich problémov, nepriaznivo vplyvujúcich na dodržiavanie práva a poriadku, v čase vojny alebo vážneho medzinárodného napätia vytvárajúceho hrozbu vojny alebo v prípade výkonu povinností, ktoré prijala na udržanie mieru a medzinárodnej bezpečnosti.

ČLÁNOK 125

1. V oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, a bez toho, aby sa to dotklo ktoréhokoľvek v nej uvedeného osobitného ustanovenia:
 - opatrenia uplatňované Albánskom voči Spoločenstvu nesmú medzi členskými štátmi, ich štátnymi príslušníkmi alebo ich podnikmi či firmami spôsobovať žiadnu diskrimináciu;
 - opatrenia uplatňované Spoločenstvom voči Albánsku nesmú medzi členskými štátmi, ich štátnymi príslušníkmi alebo ich podnikmi či firmami spôsobovať žiadnu diskrimináciu.
2. Ustanovenia odseku 1 sa nedotýkajú práva strán uplatňovať príslušné ustanovenia svojich daňových právnych predpisov voči daňovým poplatníkom, ktorí nie sú v rovnakej situácii vzhľadom na svoje miesto bydliska.

ČLÁNOK 126

1. Strany prijímú akékoľvek všeobecné alebo špecifické opatrenia, ktoré si vyžaduje plnenie ich povinností podľa tejto dohody. Dohliadajú na to, aby sa dosiahli ciele stanovené v tejto dohode.
2. Ak jedna strana uváži, že druhá strana si neplní povinnosti v rámci tejto dohody, môže prijať vhodné opatrenia. Predtým, ako tak učiní, s výnimkou prípadov zvláštnej naliehavosti, poskytne Stabilizačnej a asociačnej rade všetky relevantné informácie, ktoré sú potrebné na dôkladné preskúmanie situácie s cieľom nájsť riešenie prijateľné pre obidve strany.

3. Pri výbere opatrení sa musia uprednostniť tie, ktoré najmenej narúšajú fungovanie tejto dohody. Tieto opatrenia sa bezodkladne oznámia Stabilizačnej a asociačnej rade a budú v rámci Stabilizačnej a asociačnej rady predmetom konzultácií, ak si to druhá strana vyžaduje.

ČLÁNOK 127

Strany súhlasia s tým, že budú na žiadosť ktorejkoľvek strany prostredníctvom vhodných kanálov bezodkladne konzultovať akúkoľvek záležitosť týkajúcu sa výkladu alebo vykonávania tejto dohody, ako aj iné relevantné hľadiská vzťahov medzi stranami.

Ustanovenia tohto článku žiadnym spôsobom neovplyvujú na články 31, 37, 38, 39 a 43 a nedotýkajú sa ich.

ČLÁNOK 128

Kým sa nedosiahnu rovnaké práva pre jednotlivcov a hospodárske subjekty v rámci tejto dohody, táto dohoda neovplyvní práva, ktoré im zabezpečujú existujúce dohody zaväzujúce jeden alebo viac členských štátov na jednej strane a Albánsko na strane druhej.

ČLÁNOK 129

Prílohy I až V a protokoly 1, 2, 3, 4, 5 a 6 tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody.

Rámcová dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Albánskou republikou o všeobecných princípoch účasti Albánskej republiky na programoch Spoločenstva, podpísaná 22. novembra 2004, a príloha k nej tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody. Prešetrovanie stanovené v článku 8 tejto rámcovej dohody sa vykoná v rámci Stabilizačnej a asociačnej rady, ktorá má právomoc podľa potreby zmeniť a doplniť rámcovú dohodu.

ČLÁNOK 130

Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú.

Túto dohodu môže vypovedať ktorákoľvek strana formou oznámenia druhej strane. Táto dohoda sa skončí šesť mesiacov po dátume takého oznámenia.

ČLÁNOK 131

Na účely tejto dohody výraz „strany“ znamená Spoločenstvo alebo jeho členské štáty, alebo Spoločenstvo a jeho členské štáty, v súlade s ich príslušnými právomocami na jednej strane a Albánsko na strane druhej.

ČLÁNOK 132

Táto dohoda sa vzťahuje na jednej strane na územia, na ktorých sa uplatňuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a za podmienok ustanovených v týchto zmluvách, a na územie Albánska na strane druhej.

ČLÁNOK 133

Depozitárom tejto dohody je generálny tajomník Rady Európskej únie.

ČLÁNOK 134

Táto dohoda je vypracovaná dvojmo v každom z úradných jazykov strán, pričom každý text je rovnako autentický.

ČLÁNOK 135

Strany túto dohodu ratifikujú alebo schvália v súlade so svojimi vlastnými postupmi.

Listiny o ratifikácii alebo schválení sa uložia na Generálnom sekretariáte Rady Európskej únie. Táto dohoda nadobudne platnosť v prvý deň druhého mesiaca nasledujúceho po dni uloženia posledných listín ratifikácie alebo schválenia.

ČLÁNOK 136

Dočasná dohoda

V prípade, že až do ukončenia postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody nadobudnú prostredníctvom dočasnej dohody medzi Spoločenstvom a Albánskom účinnosť ustanovenia niektorých častí tejto dohody, najmä tie, ktoré sa týkajú voľného pohybu tovaru, ako aj príslušné ustanovenia o doprave, strany súhlasia, že za takýchto okolností na účely ustanovení hlavy IV, článkov 40, 71, 72, 73 a 74 tejto dohody, jej protokolov 1, 2, 3, 4 a 6 a príslušných ustanovení protokolu 5, výraz „dátum nadobudnutia platnosti tejto dohody“ znamená dátum nadobudnutia platnosti príslušnej dočasnej dohody v súvislosti so záväzkami obsiahnutými v uvedených ustanoveniach.

ČLÁNOK 137

Odo dňa nadobudnutia platnosti táto dohoda nahrádza Dohodu medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Albánskou republikou o obchode a obchodnej a hospodárskej spolupráci, podpísanú v Bruseli 11. mája 1992. Toto neovplyvní nijaké právo, povinnosť alebo právnu situáciu strán, ktoré boli vytvorené prostredníctvom uplatňovania tejto dohody.